

LAISKAI IS TEN KUR GYVENA BE NAMU

Rašo Dirvos Korespondentas
Paryžiuje.

IV. DILLINGEN

TRAUKINIUI besianti n a n t
prie Amerikiečių valdomos Vo-
kietijos zonos, man buvo kai-
myno patarta pasirošti kratai,
kuri galinti būti kartais labai
žiauri... Aš kaž kaip ir kaž
kodel nenorėjau tikėti kad rei-
kia bijotis Amerikiečių, tų žmo-
nių kurie patys išauge laisvėje
ir demokratijoje, nenorėtų jų
kitiems pripažinti. Na, bet kai-
mynas, kuris sakėsi iš vienos
zonos į kitą važiuojo kuone
tiek kartų kiek žemė yra apsi-
sukus aplink saulę, pats savo
rupestingumu... sudomino mane.

Jis sąžiningai iškratė savo
piniginę, išsiurėjo savo čemo-
daną, išvartė kišenes (iš jų net
ir trupinius išbėrė po suolu),
apsižiūrėjo aplinkui ir tvirtai
paėmęs į ranką zonai pereiti
leidimą, laukė ateisiant Ameri-
kiečio M. P.

VISUR aplinkui keleiviai ju-
dėjo ir ruošėsi sutikti gerai nu-
siteikusių, bet labai griežtų Mi-
litary Police vyrų. Galėjau
justi kaip vagonas prisipildė
nervingumu ir kaip visų veidai
įkaito...

Kad ir kaž kaip nerimtai bu-
čiau žiūrėjęs į Vokietijos "zo-
nas", vistiek nebučiau galėjęs
atsisipirti tam užkrečiamam
nervingumui ir tai baimėi kurią
pergyvena net įgudę keleiviai,
įvažiuodami į Amerikiečių zo-
ną. Nepajutau nei pats, kai
ėmiau čiupinėti po kišenes,
įsiskoti bene rasiu ką įtartino;
ėmiau sklaidyti visokius popier-
galius, atidarinti ir uždarinėti
savo portfelį, lyg savimi nebe-
pasitikėdamas, lyg ko bijoda-
mas.

Ir bejieskodamas suradau
keletą laiškų, kuriuos buvau
prašytas išsiųsti Amerikon iš
Prancūzijos. Nežinau kuris ge-
rasis angelas man patarė kad
aš tuos laiškus užkėčiau giliai
už suolu. Už keliolikos minu-
tų pamaldžiai dėkojau tam tau-
riajam mano kelionės patronui
kad jis išgelbėjo mane nuo 30
dienų kalėjimo ir nuo vieno
tukstančio markių pabaudos.

VOS VISI viską "pavojinga"
suslėpę, išgirdom vagono tarp-
duryje Vokiškai M. P. praneši-
mą...: "Prašome visi atida-
ryti čemodanus. Visi privalo
atiduoti laiškus. Pas ką bus
laiškas rastas tas bus nubaustas
30 dienų kalėjimo ir vieną
tukstantį markių". Ir po šio
pareiškimo prasidėjo krata...
Krata ilga, nuobodė, įkyri ir
beprasminga. Kol iki manęs
daėjo, surado vienam čemo-
danam porą pakelių cigarečių, ki-
tame seną tėvams rašytą laišką,
dar kitame — vėl kaž ką
įtartino.

Aš be skrupulų atvėžiau sa-
vo portfelį, ištraukiau piniginę
ir su tam tikru įdomumu lauk-
damas bene ką nors suras, pa-
kišau patikrinimui. Rodos bu-
vau tikras kad nieko "pavojin-
go" pas mane surasti negali.
Ir kaip nustebau kad M. P. il-
ga ir tvirta ranka ištraukė iš
mano portfelio dugno kaž koki
ilgą raštą.

"O kas čia?" tiriančiu žvilg-
sniu klausė mane. "Laiškas?"
Ne, sakau, čia straipsnis...
Tikrintojas, paspaudęs pir-
štą, paverčia keletą puslapių ir
bando skaityti.

"Kas čia per kalba?"
Lietuviška, sakau. Ir vėl
laukiu ką jis toliau darys.
Beveik viso vagono keleiviai,
kaip gervės ištiesę kaklus, ir
susidomėjo ką gi čia tokio bai-
saus pas mane surado.

"Prašau dokumentus", su-
šiuo įsakymu M. P. peržvelgė

The Ohio War History
Commission State Museum
Columbus Ohio

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000
Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO

NOV.-LAPKR. 8, 1946

(31-mi metai :: 31st year)

Lietuvių Persekiojimas Vokietijoje Dideja

NAUJAS Švedijos premjeras,
Tage Erlander, kuris užėmė
vietą mirusio socialistų prem-
jero Per Hansson.

Respublikonai Didele Dauguma Laimi Rinkimus

Jau yra žinoma, kad iš
96 vietų Senate respubliko-
nai turės nemažiau kaip 51
ir iš 436 Atstovų Rumų na-
rių nemažiau kaip 245. Res-
publikonai taip pat laimėjo
daugumą gubernatorių ir
kitų pareigūnų vietų. Sa-
ryšyje su tuo milžinišku
respublikonų laimėjimu jau
yra kalbama apie įvairias
reformas — apie mokesčių
sumažinimą, OPA panaiki-
nimą ir t.t. Kai kurie vei-
kėjai iš pačių demokratų
tarpo net pareiškia mintį,
kas, esą, būtų gerai, jei
prezidentas Trumanas atsi-
sakytų. Tasyk, girdi, res-
publikonai galėtų paimti vi-
šą valdžią... ir visą atsa-
komybę į savo rankas.

MEKSIKOJE šymet ap- sireiškia stoka kviečių.

mane nuo kojų iki galvos, lyg
jieskodamas ant mano nelabai
reprezentacinio drabužio kokios
nors dėmės... Aha, manau,
dabar prasidės... Ir čia pat
pagalvojau kad teisingai mano
kaimynas man patarė išanksto
pasirošti, pereinant į Ameri-
kiečių zoną.

TUO metu kai aš kišenėje
jieskojau dokumentų, M. P.
pradėjo rašyti kaž ką į savo
bloknotą. Ir taip nieko dau-
giau neklausęs surašė mano
vardą-pavardę, kada gimęs, kur
gyvenu, iš kur važiuoju... Tą
popierį prijungė prie rasto pas
mane straipsnio, pareiškė kad
vėliau, jį ištyrus, jis bus man
grąžintas, paklausė dar kartą
ar aš neturiu laiškų, pats ap-
čiupinėjo mano kišenes ir nu-
žygiavo į kitą vagoną.

Mano gerasis kaimynas žiu-
rėjo į mane, ir jo žvilgsnyje
aš įsiskaičiau žodžius: "Ar aš
nesakiau kad reikia pasirošti-
ti...?"

Jūs manęs paklauskite kam
aš taip ilgai sustojau prie to
taip mažai reikšmingo įvykio.
Nežinau nei aš pats kuo tas
įvykis buvo reikalingas Euro-
pos saugumui... Ir jį prisi-
miniau tik tam kad ir kiti va-
žiuojantieji žinotų kas daroma
ties Amerikiečių valdoma zona.
(Seka: Su Dillingeno Lietu-
viais.)

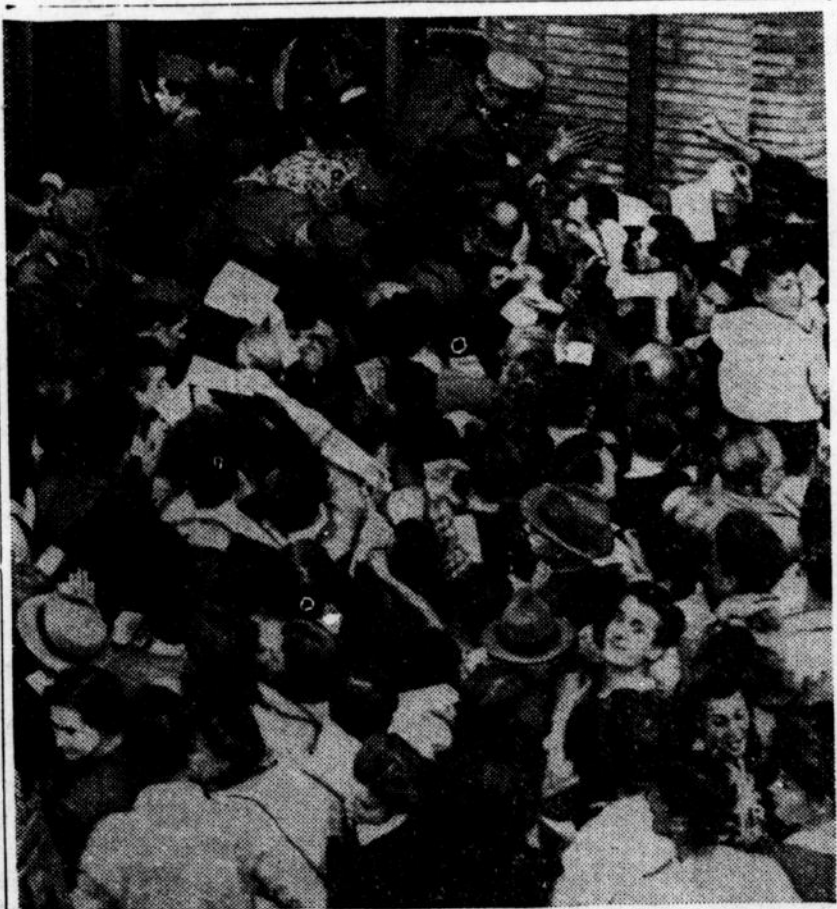
NEKALTI LIETUVIAI TEBEGUJAMI IŠ UNRRA STOVYKLŲ

Net ir tai Lietuvių tau-
tos daliai, kuri tikėjosi su-
rasti prieglaudą Amerikos
zonoje Vokietijoje, atėjo
juodos dienos. Persekioji
Vokiečių ir bolševikų, šian-
dien nepaprastai skaudžiu
bodu jie yra persekiojami ir
Amerikiečių. Visi Ameri-
kos zonoje Vokietijoje gy-
veną, UNRROS globojami,
Lietuviai yra įtarti nacių
simpatikais ir kiekvienas jų
turi įrodyti, kad nėra pro-
naxis. Jeigu Amerikietis-
tyrėjas neatiki jo parody-
mams Lietuvos pašalinama
iš stovyklų ir nuskir-
iamas vergų darbų Vokie-
čiams dirbti. Šitokia pro-
cedura ir šitoks nežmoniš-
kas elgesys su nekaltais
žmonėmis yra ne tik Ameri-
kos, bet ir viso civilizauto
pasaulio įstatymų įžeidimas.

Pati Amerikos Konstituci-
ja yra iškilmingai deklara-
vusi teisingo teismo ir tei-
singos procedūros principą
visiems savo piliečiams, ku-
rio esmė glūdi tame, kad
kiekvienas yra laikomas ne-
kalto, kol jo kaltė neįrodyta.
Bet musų šalies kariniai or-
ganai Vokietijoje kiekvieną
Lietuvį laiko kaltu simpati-
zavimu naciams. Jei jis nei-
rodo savo nekaltumo. La-
bai panašu į NKVD taisyk-
les: esi kaltas, kol neįrody-
si, kad esi nekaltas.

Amerikos karinių organų
galvojimas, kad kiekvienas,
kuris bėgo nuo bolševikų,
gali būti nacių simpatikas,
yra tiesiog nesuprantamas.
Įtarti simpatizavimu naci-
ams tuos, kurie bėgo nuo
bolševikų, nenorėdami kad
tie banditai jiems gyviems
akis išbadytų ir ausis nu-
piaustytų arba kad juos
drauge su šeimomis į Sibi-

KARO metu, Amerika iš
lend-lease davė savo sąjun-
gininkams virš 41 bilijona
dolarių. Iš tų 9 bilijonai
teko Sovietams. Anglija ir
Prancūzija su Amerika at-
siskaitė, bet Rusija negir-
dėt kad siųstų finansinę
misiją į Washingtoną atsi-
skaitymui. Maskva net ne-
nori apie tai užsiminti.
Lend-lease sutartyse bu-
vo: Atlanto Čarterio rėmi-
mas, gražinimas Amerikai
nesunaudotų lend-lease ka-
ro reikmenų, ir sudarymas
sutarties bendrai pasauli-
nei prekybai.

VAIZDAS Romoje — tai ne kokios riaušės, ar laukimas pa-
tekti į krautuvę nusipirkti mėsos, bet tai taksų mokėtojai su-
sirinę grūdasi į vidų užmokėti savo taksus, kai buvo nusta-
tyta paskutinė taksams mokėti diena.

ANTANAS A. OLIS

"Dirvos" redakcijai yra labai malonu pranešti linksma žinia,
kad pereitą antradienį įvykusiame rinkimuose Amerikos Lietu-
vių Misijos pirmininkas, advokatas Antanas Olis iš Čikagos,
buvo išrinktas Trustee of Sanitary District of Chicago. Jis
yra išrinktas šešerių metų terminui. Jo distrikte yra daugiau
kaip milijonas gyventojų.

Antanas Olis yra žymus respublikonų partijos veikėjas ir
partijos centras jį labai aukštai vertina. Jo pastangomis neseniai
buvo suorganizuotas Lietuvių komitetas prie respublikonų
partijos centro, kurio pirmininku buvo paskirtas A. Olis. Da-
bar, respublikonams laimėjus rinkimus, to komiteto svarba ir
reikšmė labai pakyla — ir tai kaip tik tuo momentu, kada Lie-
tuvos byla atsistoja lemtingoje kryžkelėje. Šito akivaizdoje,
faktas, kad specialiai suorganizuotam Lietuvių respublikonų ko-
mitetui vadovauja mūsų tautietis, kuris respublikonų partijos
centre turi didelį svorį, teikia ypatingai daug vilčių.

Drauge su visais Lietuviais nuoširdžiai džiaugdamiesi An-
tano Olis išrinkimu, mes linkime, kad tas jo pasisekimas būtų
įjanga į naujus laimėjimus. Mes žinome, kad Antanas Olis yra
tinkamiausias žmogus pačioms atsakingiausiomis pareigoms.

REVOLIUCIJA RUSIJOJE?

Britas Lt. Gen. Martel,
kuris prieš kelis metus bu-
vo Britų militarinės misi-
jos Maskvoje vadas, sako,
Rusijos žmonės gavai su-
kilimui. Valdžia tuo tarpu
dar laikosi, tačiau prieš ją
palyta nepasitenkinimai. La-
bai žemas, skurdus pragy-
venimo laipsnis, žemiausias
negu kitur Europoje, paro-
do Rusijos mušikėliams kad
nieko geresnio jie negali ti-
kėtis nežiurint per apie 30
metų penėjimo jų melsis ir
prizadais. Žiauri priespauda
ir tirionija yra vienatinė
valdžios forma ką tie alka-
ni, suplyšę, basi žmonės te-
patyrė.

Kremliuje pasislėpę rau-
doni carukai gyvena amžina
baimė; jie taip apsiginklavę,
apsisargavę ir apsi-
statę sargybomis kaip joks
despotas praeities amžiais
nėra praktikavęs.

Nors žiaurūs šnipai gin-
klų pagalba ir pajiegia su-
valdyti visus tuos kurie at-
viriau pasireiškia prieš tą
visą sistemą, tačiau tas ve-
da neišvengtinai ten kur
atsidūrė kiti pirmesni des-
potai, diktatoriai ir žmog-
žudžiai.

RUDENS metu automo-
bilų nelaimės paima visą
pusę gyvasčių kiek per vi-
šą metų nuo automobilių
žūsta.

50 BILIJONŲ ISLEIS- TA LEND-LEASE

Iki šių metų Liepos 31,
Amerikos valdžia praleido
iš viso \$50,940,037,768 lend-
lease pinigų. Britanija iš
tos sumos gavo karo reik-
menų už \$31,267,000,000 ir
Sovietų Rusija už \$11,260,-
000,000. Ir vis Maskva pa-
kartotinai rėkia kad Ame-
rika iš šio karo darosi sau
pelnus.

Rusija turėtų būti pri-
versta atsiskaityti ir sugrą-
žinti ten nugabentus lėktu-
vus, tankus, amuniciją ir
karo motorinius pabuklus,
nes karas jau pasibaigęs.

Bolševikai tikisi juos pa-
naudoti greitai prieš pačią
Ameriką.

ARMIJOS vadovybė įsa-
kė paleisti iš tarnybos ne-
tinkamus viršininkus, tarp
jų išmesti ir tokius kurie
yra priešingi Amerikos val-
džiai ir tvarkai. Per karą
kaip pasirodo, į aukštes-
nius karininkus buvo pri-
imta apie 7,000 komunistų
ir jų pataikautojų. Prezi-
dentas Roosevelt taikydama-
sis Stalinui leido priimti
komunistus į karininkus.

Amerikos kariai Vokiet-
ijoje pradėta bausti už tai
kad jie nekurie priešo vi-
sokių žiaurumų. Pav., jie su-
rastų nužudytų žmonių ka-
puose verčia pačius Vokie-
čius grynai rankom valyti
supuvusių lavonų kaulus.

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States.....\$2.00
In Canada.....\$3.00

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

PARTIZANAI KOVOJA

(Lietuvos Partizanų
Radio Žinios)

Likviduota Vievio, Semeliš-
kių, Žaslių ir Aukštadvorio gi-
rininkijos su vietos burliokais-
girininkais ir Maskvos atsto-
vais atvykusiais "stahanovie-
tiško" Lietuvos miškų naikini-
mo.

Tą pat dieną patikrinti Tra-
kų, Kaišiadorių, Zalgrio, Tur-
žėnų, Raudondvario, Panemu-
nės ir Puntos urėdijos, kurių
urėdai ir raštinės personalas
kaipo burliokai ir kompatiniai
pasijusti pas Leniną.

Rugp. 30. Kauno-Babty plen-
te sunaikintas liaudies milici-
jos kelių apsaugos dalinys iš
182 žmonių. Nuostolių nėra.
Grobis: 50 tinkamų vartojimui
motorciklų, 172 kulkosvaizdžiai-
pistoletai, virš 500 granatų, 8
šnaiperiai šautuvai ir apie 10
cntr. šovinių.

Zemaitijos plente sunaikinta
penkios liaudies milicijos ke-
lių apsaugos grupės po 12 mo-
torciklų su priekabomis. Gro-
bis: 40 tinkamų vartojimui
motorciklų, 60 kulkosvaizdžių-
pistoletų ir 200 šampalinių gra-
natų.

Rugp. 31. Lyduvėnuose iš-
sprogdintas naujai burliokų at-
statytas geležinkelio tiltas. Iš
šiaulių ežes traukinyms nusirito
į Dubysą. Daug grobio: kon-
servuotų produktų, šaudmenų,
tabako, 12 motorizuotų laukų
patrankų, kurių tarnyba bei
traukinio palydovai sunaikinti
nespėjus jiems už ginklo grie-
btis.

Praeinant iš Gaiziūnų trau-
kiniui išsprogdintas Kalmėnų
tiltas. Palydovai bei keleiviai
sunaikinti.

Rugsėjo 1. Vilniaus-Malo-
dečno tarpustotyje išsprogdinta
9 geležinkelio tiltai ir vienu
metu paraližuotas susisieki-
mas Vilnius-Minkas. Nuo py-
limo nuverstas 4 traukiniai, tarp
jų 2 pagalbiniai. Dvylikos klm.
ruože sunaikinta telefono-tele-
grafo linijos.

Vilniaus-Gardino geležinkelio
linijoje išsprogdinti 7 tiltai ir
6 klm. ruože sunaikinta telefo-
no-telegrafo linijos.

Šiauliai-Joniškis-Ryga gelež-
kelio linijoje išsprogdinta 9 til-
tai ir sunaikinta telefono-tele-
grafo linija 6 klm. ruože.

Šiauliai-Mažeikiai-Ryga gele-
žinkelio linijoje išsprogdinta 8
tiltai ir sunaikinta 6 klm. ruo-
žės telefono-telegrafo linija.

Telšiai-Šiauliai-Klaipėda gele-
žinkelio linijoje išsprogdinta 11
tiltų ir 6 klm. telefono-telegra-
fo linijos.

Pagėgiai-Tilžė tarpustotyje
išsprogdinta 8 tiltai.

Eitkunai-Kaunas geležinkelio
linijoje išsprogdinta 9 tiltai ir
15 sugadinta.

Alytus-Varėna ir Alytus-Su-
valkai geležkelio linijoje išspro-
gdinta 29 tiltai ir sunaikinta
virš 100 klm. telefono-telegra-
fo linijos.

Rugs. 2. Vilnius - Gardinas
plenty tiltai sunaikinti ir lik-
viduota 18 grupių liaudies mi-
licijos kelių apsaugos.

Bubių sovchozas likviduotas,
sunaikinti visi burliokai. Tur-
tai išdalinti apielinėkės ukini-
kams.

(Bus daugiau)

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS
PASTABOS

PASIZIUREJUS į pakartus ir nusizudžiusių nazių lavonus, reikia tikrai pamąstyti, kad karinga Vokietija, kuri per šimtmečius augino savo tautos veislę ir platino savo valstybės ekspansiją naikindama Lietuvius ir kitus artimus jai kaimynus, pati priešo liepto galą. Vokietija, buvusi stipriausia vidurinės Europos valstybė, iškilusi moksle, technikoje, ūkyje, bet nusitūsi žmoniškumo sielos, pirmu syk savo istorijoje liko visiškai sukapota į dalis ir dabar jos likimas priklauso nuo užkariautojų malonės.

Vokietija nugalėti galėjo tik susijungusios prieš ją kitos galingos valstybės, nes pavieniai kariauti jai nebuvo lygios. Nė lengva tai buvo atlikti ir aliantams, o ir ją nugalėjus, dabar reikia rūpintis maistu gyventojams, tvarkos priežiūra ir įvairiais kitais reikalais. Jei-gu užkariautojai būtų vienodų minčių ir siekių, suprantama, daug lengviau būtų galima į ją valdyti, ekonomiškai ir nustatant jos ateities gaires. Pav., Amerikiečių užkariautojų Japonijoje reikalai eina daug švelniau, negu Vokietijoje.

Bet kadangi užkariautojų tarpe maišosi ne menkesnio kalibro prasikaltėliai, kaip ir naziai, tai dabar noroms nenoris reikia su jais skaitytis, kad išvengus trečio pasaulinio konflikto. Ar likusios dvi ideologijos — demokratizmas ir komunizmas — sunaikinus nazisną ir fašizmą, mokės brolių kai sugyventi, parodydys netolima ateitis. Likusieji prasikaltėliai, žiūrėdami į lavonus iškarstytų nacių, greičiausiai pamasto, kad reikia būti atsargiems su demokratija ir jos akcija, nes rytoj jos gali pasikiti toks pats likimas, kaip jų buvusius vakar kolaboratorius.

GARSUS karo korespondentas ir kolumnistas—kritikas, Ivan H. Peterman, Philadelphia Inquirer, s. m. Spalio 21 d., išvalkare Jungtinių Tautų atstovų suvažiavimui, New York'e sako, kad nesutarimų pasekmės pribuvusių atstovų pasaulinei taikai sudaryti, turės būti ant jų pačių. Tokiame atsitiktume, sako korespondentas, visi atstovai turėtų būti suminti ir išvežti į "bunkerį" netoli Komerscheidt, Hurlington, šio miesto gylumo, Rheinlande. Šiame punkte, sako rašytojas, ejo baisios kovos Amerikiečių su naziais; jis (tas punkto mušis) buvo kelis sykus Amerikiečių paimitas ir prarastas, prarastas ir vėl paimitas. U. Nations atstovai turėtų tame miške "under exact combat conditions" tenai persimti patys.

KAROLIS Vairas-Račkauskas, pergyvenęs raudoną ir rudą Lietuvos okupacijos laikotarpį, pasakė atvirą laisvą "Amerikos Lietuvių" Redakcijai per "Laisvę" Spalio 22 d., atsakydamas T. J. Kučinskui ir straipsnį "Zodis dėlei Z. Jankausko aukos Stalino reikalams", tilpusi — "Amerikos Lietuvių" Birželio 29, 1946.

Karolis Vairas kaip žymus rašytojas ilgai ir smulkmeniškai nupasakoja gyventojų padėti Tarybinę Lietuvą. Gindamas save už primestus jam T. J. Kučinskui ir straipsnį "Zodis dėlei Z. Jankausko aukos Stalino reikalams", tilpusi — "Amerikos Lietuvių" Birželio 29, 1946.

Karolis Vairas kaip žymus rašytojas ilgai ir smulkmeniškai nupasakoja gyventojų padėti Tarybinę Lietuvą. Gindamas save už primestus jam T. J. Kučinskui ir straipsnį "Zodis dėlei Z. Jankausko aukos Stalino reikalams", tilpusi — "Amerikos Lietuvių" Birželio 29, 1946.

tie Lietuviai "banditai"? Amerikos Lietuviai supranta, kad dabartiniai Lietuvos "naujakuriai", prarėjęs Lietuvos m. s. yra atvežti svetims šalims, Lietuvos ukius ir žemes apgyvendinti, kuomet Lietuviai "banditai" greičiausiai yra Lietuvos Partizanai, kurie veda mirtiną kovą prieš atvežtus iš kitur "naujakurius". Karolis Vairas to fakto nepažymi.

Jis to negali pasakyti, kaip negali atsisakyti dainuoti Kipras Petrauskas, Antanas Sodėika, Marijona Rakauskaitė ir kiti. Priešingai padarę, jie būtų apšaukti kaip "liaudies priešinai", "šalies išdavikai" ir panašiai ir... Teisybė mes galėtume išgirsti tada tik, jei jiems būtų galima iš po geležinės antklodės pasprukti svetur, kaip padarė Krėvė-Mickevičius, Rusas Viktoras Kravchenko, ir tukstančiai kitų pabėgėlių. Jei Dr. Jonas Šliupas, Martinas Jankus, Dr. Kaz. Grinius, folosofas Vyduanas, likę paskutiniai Lietuviai patrijarkai, negalėjo pranešti kas Lietuvoje prie raudonų ir rudų okupantų dėjos, vargu rašytojas Karolis Vairas užsienio Lietuvius savo ilgų raštų ir gabia plunksna galės įtikinti.

Iki Lietuvos nebus atdaras įvažiavimo ir išvažiavimo liuos kelias pasizūreti, kaip žmonės tenai gyvena, iki laisva spauda, laisvas susirašymėjimas nebus galimas, jokie iš Tarybinės Lietuvos raštai, kad ir labai nuosekliai ir įtikinčiai būtų parašyti, musų neįtikins. Galia, kad taip gerai pažistamam, daug užsitaravusiam Lietuviu literatūroje širdingam rašytojui, taip stačiai turiu pasakyti.

Z. Jankauskas.

PITTSBURGH

PITTSBURGE ATSLANKIUS

Važiuojant traukiniu iš Baltimorės į Pittsburghą jokių būdu nesudarai įspūdį, kad esi Amerikoje. Europiečio, nebuvo Amerikos nuomone, čia sto- vi miestai prie miesto, kur tik akį užmesi — dangoraižiai, fabrikų kaminai. Čia štai važiuo- jant važdais visai kitoks: trau- kinyje kada ne kada sustoja prie apgyvendintų vietovių, o visą laiką juos tiesias kalnų ir kalvų papėdėmis, gražios upės krantu. Tik artėjant prie Pitts- burgo važdais pasikeičia: di- džiuliai fabrikai, daugybė ka- minų ir dūmai, dūmai, dūmai. Pats miestas stovi labai gra- žioj, kalnuotoj vietoj, dviejų upių santakoj. Miestas, kuriame gyvena daug Lietuvų. Ap- sistoją pas p. P. L. Senulį, kur- ouvau tikrai maloniai su Lie- tuvišku nuosirdumu priimtas. Svetimam krašte, pirmą sykį atvykus į kitą miestą kažkaip klaiku, visur girdi svetimą kal- bą, matai svetimus užrašus, svetimus papročius. Ir kaip ma- lonu papulsi į Lietuvišką še- imą, kur girdi Tėviškės Lie- tuvišką kalbą. Valgant vakarie- mės man pasiūlo Lietuviškos juo- dos duonos. Nustebau, iš kur gi Pittsburghe Lietuviška duo- na? Skaitau įpakavimą: Piva- ronas. Pasirodo čia esama vie- no Lietuvis, kuris kepa ne tik baltutę Amerikonišką duoną, ku- rią tremtinys pavadintų šven- čio pyragu, bet ir tikrą Lie- tuvišką juodą duoną, kuri ne tik Lietuvius, bet ir Amerikiečių la- bai mėgiama.

Norėdama sužinoti kur, kaip ir kas tą Lietuvišką duoną ke- pa, apsilankiau P. L. Pivarono įmonėje. Mane sutiko labai ma- lioni ir simpatiška p. B. Piva- ronienė ir sužinojusi mano tiks- lą, maloniai papasakojo ir ap- rodė savo įmonę.

Tai tikrai pavyzdinga, svari ir didžiulė kepykla. Maišimo mašinos, didžiuliai stalai, gari- nimo ir kepimo pečiai, įpakavi- mo mašinos, transporto sky- rius, sandėliai, darbininkai, tai- vis išpužiai iš tos didžiulės įmonės, kurią sukūrė energin- gas Lietuvis. Viskas atliekama automatiškai, naujomis mašino- mis. 32 darbininkai P. L. Pi- varono vadovaujami dirba šio- je kepykloje. Virš 10,000 duo- nos kepalų, neskaitant visų ki- tų išdirbinių, kiekvieną dieną "gimsta" šioje kepykloje, ku- riuos 10 mašinų — traukų kiek- vieną dieną išvežioja po visą miestą ir apylinkes. Įmonės patalpoje yra ir krautuve.

Šiuo metu visi kepyklos rei- kalai gula ant Mrs. B. Pivar- o-

Detroit, Mich., Naujienos

"MUSŲ KELIAS"

KERSYTOJAS. Lenkas Stani- slovas Ballon, parodoma po- paėmimo į Amerikiečių globą. Jis buvo pasiryžęs nušauti 50 nazių pasekėjų už tai kad jie nužudė jo tėvus ir jo tris bro- lius Lenkijos okupacijos metu.

nas pečių, kadangi P. L. Piva- ronas dabar darbuojasi, gal dau- giau iš pamėgimo, negu iš rei- kalo, savo farmoje netoli Pitts- burgo.

Į Ameriką jis atvažiavo prieš pirmąjį Pasaulinį Karą, į Chi- cago. 1915 m. atvyko į Pitts- burgą ir užsidėjo kepyklą. 1916 m. vedė Bronę Pažereckitę. Duktė Joan, 16 m. ir sunus Petras, 13 m. auklėjami tikrojo Lietuviškojo dvasiojo.

Kaip malonu matyti Lietuvi- kų šeimą, kuri savo sumanum- ir energija sukurė tokią didži- lę įmonę ir kartu taip daug pri- sideda prie Lietuvos visuome- ninio darbo.

Laiko stoka neleidžia man pla- čiau susipažinti su Pittsburgho Lietuvių gyvenimu. Aplankiau keliolika Lietuviškų šeimų, su- kaikuriais teko ilgai išsipa- kotti apie okupuotos Lietuvos ir tremtinių Europoje vargus ir išgirsti jų nuomonę ir sumany- mus. Daugelis jų nusiskundė stoka gyvenimo ir bendro dar- bo Amerikos Lietuvį tarpe.

M. L.

BALTIMORE, MD.

Iš LVS. 4-to Skyriaus Veikimo

Spalio 29 d. įvyko LVS. 4-to Skyriaus mėnesinis susirinki- mas. Nors narių atsilankė ir nedaug, tačiau buvo rimtai ir išsamiai pasikalbėta apie LVS. veiklą ir reikalus. Adv. N. Ras- tenis, tik ką grįžęs iš Washing- tono, painformavo susirinkimą apie delegacijos pasekmes Wash- ingtono. Delegacija buvo pasi- dalinus į dvi grupes, kurių vie- na reprezentavo A.L.T. ir lan- kėsi pas Prezidentą Trumaną kita, sudaryta vien tik iš demo- kratų, kurių tarpe buvo ir N. Rastenis, lankėsi pas demokra- tų vadus.

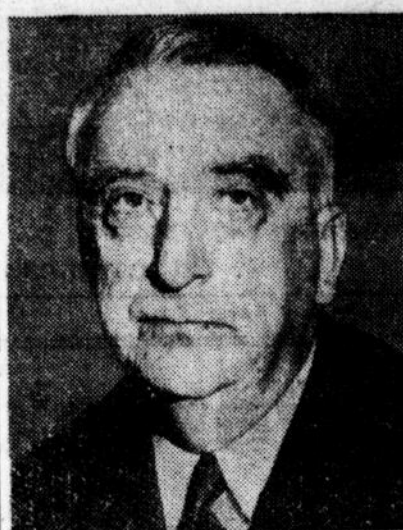
Kaip Prez. Trumanas taip ir demokratų partijos vadai, dele- gacija priėmė labai prielankiai ir pasakė, kad Lietuva nėra pa- miršta ir nebus pamiršta, kad Amerika laikysis Atlanto Car- terio ir kad pagal Atlanto Car- terį Lietuva vėl bus laisva.

LVS. Centras suras kalbetoja- pagyvinimui buvo pasiūlyta su- rengti prakalbas, bet Adv. N. Rasteniui patarus palaukti kol LVS. Centras suras kalbetoja- ir sudarys masrutą, tas palik- ta ateičiai. Pasiūlyta sureng- ti pasilinksminimo vakarą su užkandžiais, tačiau musų veik- liausiomis sąjungietim patarus, ryšium su maisto produktų pa- orangimu, atidėta kitam susi- rinkimui.

P. P. Jaras.

ŽIRAFĖS, patinas ir patelė, New Yorko Bronx zoo susitinka. Žirafės turi akis kurios taip išsikišusios kad gali matyti aplinkui nesukant galvos; šie gyvūnai ēda tik žolę ir lapus, ir jie net ir pjaunami neišduoda jogio garso ar balso.

Aukščiausio U. S. Teismo teisėjo pirmininko pareigas, pra- sėdijęs naujam teismo termi- nui.

gyvenimas. Dainavome liudnai, prisiminę savo tautos kryžiaus kelią, dainavome linksmai, mi- nėdami gražias ir kurybingas dienas, praleistas laisvoje Lietu- voje.

LVS Centras sveikino

Čia pirmame puslapyje vie- no Musų Kelio laikraščio, pa- talpintas gražus Lietuvių Va- duoti Sąjungos Sveikimas už- jurio Lietuviams, dainų šven- tės proga. Sveikimas pradė- tas šiaip, "MATOME PRO UK- ANAS LIETUVOS LAISVĖS SVYTURĮ". Seka rimti svei- kinimo posmai...

Teisėjas J. P. Uvickas ragino balsuoti už respublikonus.

Šeštadienį, Lap. 2 d. per Lietuvį Balsą radiją kalbėjo musų vienintėlis Lietuvis teis- sėjas, Juozas P. Uvickas ragi- no balsuoti už respublikonus, nes demokratų administracija mažai kreipė dėmesį į musų rei- kalus. "Laikas pamainyti", pa- reikšė p. teisėjas.

Pastaba.

Užpėreitime Dirvos numery- je buvau parašius, kad Stanevi- čių vyresnysis sūnus, buvęs ka- ro kapitonas, groja prie orkes- tro ir iš to gyvena. Sužinojau, kad jo nuolatinis darbas moky- tojams. Jis yra muzikos mo- kytojas aukštesnėje mokykloje, o orkestre groje tik liuoslaiku, vakarais.

M. Sims.

WATERBURY, CT.

IDOMUS VAKARĖLIS

Šm. Spalio 13 p. Albino Kus- lio ūkyje įvyko LVS pikniko komisijos ir darbininkų links- mas vakarėlis. Šis parengimas buvo suroštas su tikslu padė- koti LVS Rugsėjo 15 dienos pikniko rengėjams, darbinin- kams ir visiems prisidėjusiems prie šio pikniko sėkmingo su- ruošimo.

Vaišinantis skaniais užkan- džiais, kalbėjo: p. Jonas Valai- tis iš Brooklyn, N. Y., Kap Paul Labanauskas iš Bridgport. Prof. Jurgis Žilinskis, p. Pet- ras Steponavičius, p. Žilinskienė, p. Stella Romanaušienė, p. Al- binas Kuslis, p. Antanina Col- ney, p. Juozas Mikėnas ir p. Joseph Dubauskas.

Po vaišių ir įdomių kalbų, p. Joseph Dubauskas parodė kru- tamus ir judamus paveikslus. "Children of Tragedy of Eu- rope", 4 t. ir 5 t. karo bonų pardavimo vaju ir keletą links- mu dalykėlių.

Po to buvo renkamos aukos našlaičiams Europoje. Aukavo: Po \$1. — Julius Vilčiauskas, Adam Greblinas, John Bud- zinauskas, Michael Bogusas, Dr. M. J. Colney, Albinas Kuslis, Joseph Slezia, Joseph Mikėnas, Stella Romanaušienė, Stanley Jasliunienė, Louise Liunienė, Sophia Shukis, Elizabeth Mate- liunienė.

Po \$0.50 — Margaret Sen- kienė, Anna Laskevičienė, Petronė Laurinaitienė, Joseph Mikalauskas, Leon Pranskien- tybė, Elvyn Kuslis, LVS. skyrius \$5.03. Viso surinkta \$20.65 ir pasiūta "Save The Childrer Federation".

Be čia minėtų aukotojų daug pasidarbavo Stanley Senkus, Steven Geonaitis, Michael Bo- gushas, Charles Dapkus, Fran- ces Leodekienė, Marcela Digi- mas, John Greblinas, Edward Kuslis ir kiti.

Tai jau nepirmą kartą LVS skyrius yra gražiai pasidarbavęs Lietuvos laisvės atstatymo šabos ir kitais labdariniais darbiais.

LVS. 9 skyriaus vardu taria- me visiems nuosirdžiai ačiū!

Dr. M. J. Colney.

Grinoriaus Pastabos

TUKSTANČIAI Lietuvį ken- čia raudonųjų okupaciją T. Lietuvoje, tukstančiai Rusijos gyl- moje, tukstančiai kovoja už Lie- tuvos Laisvę ginklu — tai Lie- tuvos miškų arai-partiznai, tukstančiai ilgisi Tėvynės, Lie- tuvos laukų — tai Lietuviai pa- bėgėliai išblaškyti po visą Eu- ropą. Visi jie trokšta tik vie- no: Laisvės, Laisvos Lietuvos! Raudonasis ir rudasis slobinai jiems atėmė viską: Tėvynę, Laisvę, tėvus, šeimas ir tur- tą, o daugeliui ir gyvybes. Juos trėmė, kankino, žudė, sumaisė su purvais, bet vieno jiems ne- pasisekė atimti — tai vilties ir meilės savajai Tėvynei - Lietu- vai. Jie žino, kad yra pasau- lyje šalis, kur gyvena dalis žmonių, kurių gyslose teka tas pats kraujas, kurių lūpose ta pati kalba, kurių širdyse ta pati meilė, meilė Lietuvai. Jie ži- no, kad ši Lietuvos dalis yra laiminga, nes jie gyvena Lais- vės šalyje, šalyje, kur dar vie- spatauja žmoniškumas, teisė ir laisvė. Taigi, visai aišku, kad jų visų akys, jų visų viltys ir yra atkreiptos į tą šalį, į tos šalies žmones.

BRANGUS Skaitytojai, Amerikos Lietuvi!

Aš irgi esu vienas iš tų tuk- stančių Lietuvį, kurie pergy- veno keturių metų bolševikų ir nazių okupaciją ir po dviejų metų klajojimo Europoje per įvairias "Auslander's" ir D. P. stovyklas atvykau į šią laisvę šalį. Su ašaromis akys išlyd- jau mane mano draugai iš Vo- kietijos sakydami: Tu esi lai- mingas... su ašaromis akys sutiko mane čia mano giminės, ir vėl: Tu esi laimingas... Tikrai aš esu laimingas paspru- kęs iš to Europos pragaro, nuo raudonojo teroro... bet, miela: skaitytojai, laimingas aš ir tukstančiai vargstančių Lietu- voje ir tukstančiai ištremtųjų už Lietuvos ribų, bus tik tada, kai Laisvės Varpas vėl sus- kambs per Lietuvos laukus ir miškus.

Jau treji mėnesiai, kaip aš esu čia. Aplinkybėmis leidus teko aplankyti keliolika Lie- tuviškų vietovių, susipažinti ir pasikalbėti su daugybe Ameri- kos Lietuviu. Ir žinote koks įspūdis? — Blogas!

Amerikos Lietuvius aš skir- čiau į dvi dalis: PIRMOJI DALIS, apie kurią su skaudancia širdim turiu kal- bėti-tai Stalino garbintojai. Vie- ni iš jų karjeristai, kasa duobę Lietuviai asmeniškai pasipelnij- mo tikslu. Tie Juodošiai pini- jai jiems laimes nesuteiks, ypač kad kai kurie iš jų žino, kas Lietuvoje tikrumoje darosi. Jie neverti Lietuvos vardo. Kiti, šių pirmųjų suvedžioti ir ap- mulkinti. Šių, pastarųjų, man kartais net ir gaila. Prisimenu tuos Lietuvius darbininkus — "komunistus", kurie bolševi- kams okupavus Lietuvą, užsi- lėję raudonos kaklaraikščius... bet kelių mėnesių pakako, kad jie vėl grįstų į protą. Paraga- vo ir pasisotino! Taigi juokas mane ima ir iš to Amerikos Lietuvis, kuris turi stamboką ožinį — saliuoną ir vaizduoja komunistą. Nenorėčiau, bet domu būtų pamatyti jo veidą, kai atėjęs iš kompartijos jam pasakytų: Bek iš čia, šis sa- lianus Komisarų Tarybos pot- varkiu priklauso liaudžiai, gana tau gerti darbininkų kraują!.. Tai bus gerai, jei pasakys — "Bėk", bet dažniausiai tokie buržuų imetę į prekinį trau- kinį, atskyrę nuo šeimos ir va- ių, išvež į tikrąjį rojų: Sibirą... Nenoriu šios dalies perdirbi- ti: pirmiesiems tai biznis, an- truosius tik laikas tepagydyti. Tik, sakau, labai sunku žiūrėti, liunienė.

Jis motina pavyzdinga Lietu- vė, darbščiausias musų koloni- joje organizacijos, Kareivių Motinų Draugijos, sekretorė ir LVS 16-to skyriaus išdininke. Ji yra Dirvos prenumeruotoja ir nuosirdi rėmėja Lietuviškų reikalų. Gražiai išauklėjo sa- vo sunus, tik pati dabar neko- kioje sveikatoje.

Reikiame pp. Nikštenams užuojautą ir linkime greit pa- sitaisyti sveikatoje.

P. Lalas.

Amerikos Lietuvį pamačiau, kiek nesutarimo, ginčų, net ne- apykantos ir pagiežos yra šios dalies Lietuvį tarpe. Norėda- mas surasti priežastį, tuo klau- symu kalbėjau su keliom dešim- tim, iš įvairių srovių, Lietuviais, mažiau ar daugiau dirbančiais Lietuvos Laisvės darbe. Tegų neužsigaua tie veikėjai dėl ma- no išvados, bet tai yra ne kas kita, kaip asmeniškumas, smulk- meniškumas, užsispyrimas, gar- bės troškimas, kito paniekini- mas, materializmas. Daugelis jų dirba tik todėl, kad pasipel- nytų ar garbės įgytų. Ne vi- siems tos visos ydos taiklėni- nos, bet beveik kiekvienas bent po vieng iš tų ydų turi.

Brangus Amerikos Lietu- vi, Tu, kurio gyslose teka Lie- tuviškas kraujas, kurio širdyje plaka meilė Lietuvai, Tu, kuris trokšti matyti Laisvą Lietuvą, Tu, kuris nori padėti tukstan- čiams kenčiančių Lietuviu, atsi- busk, susiprask, pasikeisk. Nors vieniems metams palik nuosė- lę politiką, įsitikinimus, pasi- pelnijimą, asmeniškų ginčus ir priešius ir tik didžiulį užsispyri- mą. Tu žinai, ko aš noriu iš Tavęs. Tu žinai, kad tik vien- bėje, susitarime ir bendromis įėjomis tą Laisvę Lietuvai ir savo broliams iškovosi. Suža- dink savo širdyje tuos Himno žodžius: "Vardan Tuo Lietuvos Vienybė Težydi".

To iš Tavęs tikisi Tavo tėvai ištremti į Sibirą, to iš Tavęs laukia Tavo broliai ir seserys okupuotoj Lietuvoj, to iš Ta- vės trokšta Tavo vaikai — pa- bėgėliai Europoje. Neapvilk Jų! Pažvelk į savo Sąžinę ir dirbk bendrai, bendram visų Lietuvį tikslui: LAISVA IR NE- PRIKLAUSOMA LIETUVA!

Martynas L.

Amsterdam, N. Y.

NIKSTENAI BROLIAI EINA Į
AUKSTAS MOKYKLAS

Z. Nikštenų sunai kareiviai Edvardas ir Vincas, atitarnavę kariuomenėje, pradėjo rūpintis tolesniu gyvenimu.

Edvardas paskėmingai karia- vo prieš Vokietijas. Anot jo, "Atkėrsinau jiems už Lietuvos kankinimą ir žudymą, nors ir aš per kelis sykus vos tik gal- vos nepadėjau".

Jis turėjo progos Vokietijo- je susipažinti su Lietuviais pa- bėgėliais, gelbėjo jiems kuomi galėję, ir iš jų išmoko grynai, gražiai Lietuviškai kalbėti lyg būtų buvęs Lietuvoje. Ir da- bar, sugrįžęs, nepamiršta jų, susirašinėja laiškais.

Edvardas dabar įstojo Bos- ton, Mass., į Northeastern Uni- versitetą, pasirūkęs chemijos inžinerijos sritį.

Bostone jis susipažino su tenaitiniu LVS skyriaus pirmi- ninku, žymiu Lietuvį veikėju pramoniniu J. L. Kasmaus- ku ir kitais Lietuviais. Kiek patyriau, Edvardo tėvas ir mo- tina yra labai dėkingi p. Kas- mauskui už jų sunaus priėmi- mą ir davimą gerų patarimų. Geras Lietuvis tėvyneinis ne- mėnė ilgai pažinti ir įvertinti jaunuoli inteligentišką Lietuvį.

Vincas kariavo prieš Japo- nus, pargrįžęs daugiau suvar- gęs. Pasijus, atsisaitė ir vėl grįžo į Buffalo Universitetą pasirūkęs dentisto profesiją. Moklėsiems sekasi.

Nelaimė tik su jų tėvais. Apie metas laiko atgal farme- ris troku sudaužė jų automobi- lį ir juos labai sutrenkė, del to jų, išvež į tikrąjį rojų: Sibirą... Nenoriu šios dalies perdirbi- ti: pirmiesiems tai biznis, an- truosius tik laikas tepagydyti. Tik, sakau, labai sunku žiūrėti, liunienė.

Jis motina pavyzdinga Lietu- vė, darbščiausias musų koloni- joje organizacijos, Kareivių Motinų Draugijos, sekretorė ir LVS 16-to skyriaus išdininke. Ji yra Dirvos prenumeruotoja ir nuosirdi rėmėja Lietuviškų reikalų. Gražiai išauklėjo sa- vo sunus, tik pati dabar neko- kioje sveikatoje.

Reikiame pp. Nikštenams užuojautą ir linkime greit pa- sitaisyti sveikatoje.

P. Lalas.

Skelbimai Dirvoje Turėdami parduoti ar iš- nuomoti namą, kambarį, ar parduoti kokius daiktus kuriuos kiti gali sunaudoti, pasiskelbkite Dirvoje. Skelbimus atneškite gata- vai parašę. Primami iki pietų trečiadieniais.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

SLEZVIGO KAPINĖS PRIGLAUDĖ NAZIŲ AUKĄ LIETUVI

Čia llsisi apie 20 Kitų Nazių Nukankintų Senų ir Jaunų Lietuvių

Raudonųjų ir rudųjų okupacijų nemaža padarė nuostolių Lietuvių tautai. Rudųjų režimas jau žlugęs ir, rodos, turėtų išdilti jų pėdsakai, tačiau Lietuvių tauta dar tebejaucia jų padarytą žalą. Dar daug savo tarpe turime asmenų kurie rudojo teroro palaužti ir šiandien gyvena palaužta sveikata ir diena iš dienos žengia į kapus.

Vieną tokių nazių teroro aukų Liepos 30 palaidojome Slezvigo miesto kapinėse Vokietijoje, apie 30 kilometrų nuo Danijos sienos). Tai buvo Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanorių Amerikos Lietuvių), mybės karų kareivis, ginklų gynęs Lietuvos laisvę ir neturėjęs progos atsikulti į savo kraują gintą savąją žemę. Tai buvo kuklus Lietuvos ukininkas, Pranas Janulis, gimęs 1902 m. Sausio 8 d., Šilagalio kaime, Šimonių v., Panevėžio apsk.

Kai 1919 m. Lietuviai stojo ginklų iškovoti savo tėvynei laisvę ir nepriklausomybę, kaimo berniukas Pranas Janulis stojo savanoriu į Lietuvos kūrėjų tik pradėta organizuoti kariuomenę ir tarnavo Panevėžio batalijone, iš kurio vėliau buvo sudarytas 4 pėstininkų Lietuvos Karaliaus Mindaugo pulkas (tarnavo pulke nemaža tarnavo savanorių Amerikos Lietuvių). Jaunas 17 metų amžiaus savanoris kovojo trijuose frontuose prieš bolševikus, Vokiečius-Bermonthininkus ir Lenkus. Po kovų grįžo į savo gimtąjį kaimą ir ramiai ukininkavo iki pat šio karo.

Banditai laike nazių okupacijos

Bolševikų teroro laimingai išvengė, tačiau Vokiečiams užėjus liko ir jis paliestas žiaurios Vokiečių-nazių Gestapo rankos. Visos aplinkybės susidėjo šitokiu būdu. 1941-1944 m., Vokiečiams valdant Lietuvą, Lietuvos miškuose siautė įvairios gaujos. Greta idejinių partizanų, kurie turėjo tikslą kovoti prieš okupantus Vokiečius, po miškų slapstėsi ir įvairūs tamsūs gaivalas, kurie kovos su Vokiečiais vengė, bet už tai plėšdavo ir užpildinėdavo ramius, arčiau miško gyvenančius, Lietuvius ukininkus. Janulius irgi už turėjo netoli didelių miškų, kur pilna siautė įvairių ginklų burių. Dažnai ginkluotieji miško gyventojai užėdavo, pasiimdavo ko reikia ir prigrasindami mirtimi ir ukio sudeginimu, įėjau apie jų atvykimą pranešę policijai, vėl dingdavo miškuose. Įbauginti žmonės tylėjo ir kentė nuolatinius plėšikavimus ypač matydami, kad ir Vokiečiams nerupė Lietuvos gyventojų saugumas, tai kam veltui save statyti į pavojų. Be to, Lietuvos ukininkai buvo griežtai nusistatę prieš Vokiečius, todėl ir šis faktas neleido jiems skysti miškuose ir kaimuose pastebėjus ginkluotus burius, nes iš karto sunku budavo atsikirti, kur idejiniai kovotojai, kur paprastai plėšikai, kol jų darbai aiškiai neparodėdavo tikrojo veido.

1944 m. Kovo mėn. Janulius uktis baigė jėgų kulimą. Pagal Lietuviško kaimo papročius, Kovo 14 d. surengė kulimo pabaigtuves prie užkandžių ir alumi apkrauto stalo. Pabaigtuvėms einant į galą, į jų ukį įsiveržė 18 ginkluotų vyrų, jų tarpe viena ginkluota moteris. Įsiveržėliai pareikalavo degtinės. Tai liudija kad jie nebuvo Lietuvos partizanai (nes šie kovojo ir šiandien tebekovoja prieš girtuokliavimą ir net mirtimi)

baudžia girtuokliavimą), bet tamsūs gaivalas. Janulius pasiteisino kad degtinės neturi, bet tik alaus. Gauja pavalgė, išgėrė ir dar pasiėmė kas jiems patinka. Išėdami uždraudę policijai pranešti, prigrasindami mirtimi ir ukio sudeginimu. Janulius tylėjo. Po poros savaičių pas Janulius atvyko policija ir užsiupo, dėl ko jie nepranešė apie jų ukįje buvusius ginkluotus vyrus. Janulius pasiteisino ir, rodos, viskas bus tvarkoje.

Ištrėmiamas Vokietijon

Tačiau vėl po dviejų savaičių atvyko pas juos Vokiečių Gestapas, Janulius su žmona areštavo ir uždarė Panevėžio kalėjime. Ten pradėjo žiauriai Janulius tardyti, mušti ir reikalauti žinių apie miškuose besislapstančius ginkluotus burius. Janulius nieko apie juos nežinojo. Vokiečių Gestapas matydams kad iš Janulius nieko neišgaus ir įsitikinęs kad jie nekalti, iš kalėjimo paleido, bet vis dėlto ištrėmė iš Lietuvos į Vokietiją. Pats Pranas Janulis buvo skaudžiai sumuštas ir bjauriai sužalotas visas jo veidas ir kūnas. Ir žiauriems nazių pareigūnams buvo nepatogu tokį sužalotą žmogų siųsti į Vokietiją, tat jį paguldė į ligoninę veido žaizdoms šiek tiek apgydyti.

Birželio 27 d. Janulis buvo išvežtas į Vokietiją ir Eckenfordės apskrityje pristatytas pas ukininką dirbti. Dirbo iki pat karo pabaigos. Kai jau Vokiečiai kapituliavo, Janulis iš ukininko pasitraukė ir atvykęs į gretimą Slezvigo apskritį apsigyveno stovykloje drauge su kitais Lietuviais. Iš Slezvigo miesto vėliau buvo perkeltas į Tolko Lietuvių stovyklą, kurioje pragyveno apie metus. Stovykloje gyvendamas, visą laiką buvo paliejęs, silpnos sveikatos ir dažnai gulėdavo ligoninėse. Nuo Vokiečių mušimų buvo pagadinta jo širdis. Vokiškas teroras palaužė jo sveikatą ir be laiko paguldė į kapą. Savo žmonos visą laiką nesurado, nors įieškojo visokių budaus. Spėjama kad jo

žmoną Vokiečiai sušaudė, nes jai priskyrė daugiau nusikaltimų negu vyrui.

Pranas Janulis mirė šių metų Liepos 26 d. ir savo tautiečių, Tolko Lietuvių stovyklos gyventojų, iškilmingai buvo palaidotas Slezvigo kapinėse, kur jau apie 20 Lietuvių llsisi. Ypač didelis Lietuvių mirtingumas buvo Slezvigo mieste prieš pat karo pabaigą, kol dar jie tebebuvo Vokiečių "globoje". Nuo bado ir vargo ypač daug vaikų išmirė. Kiti vos išliko gyvi, nors ir buvo išvežti į ligonines, bet ir ten buvo labai bloga priežiūra ir gydymas. Kaip tik daugumas vaikų ir mirė Vokiečių ligoninėse. Dar ir šiandien daugelis vaikų, kurie gulėjo Vokiškos ligoninėse, iš tolo bijo ligoninių ir pamatę gydytoją verkia. St. Gumbutis.

SVEICARIJOJE STEIGIAMAS LIETUVIŲ BIBLIOGRAFINIS ARCHYVAS

PRAŠO PASIŪSTI KNYGAS IR KITUS LEIDINIUS

Lietuvių valstybei patekus svetimon okupacijon, dešimtys tūkstančių Lietuvių buvo priversti palikti savo gimtąjį kraštą ir įieškoti prieglobščio svetur. Šiandien Europoje vargu ar berasi valstybė kurioje nebūtų Lietuvių pabėgėlių. Vykty ištrėmiaman teko karo sąlygomis, tat visi mūsų tautiečiai turėjo palikti visą savo mantą. Pasiliko Lietuvoje taip pat ir turėtos knygos ir kitokia literatūra.

Tremtiniai atsidūrę nepaprastai sunkiose sąlygose dar ir tuo atžvilgiu jog jie turi pakelti ir dvasinį skurdą. Niekur Europoje neturime didesnės bibliotekos kurioje būtų sukelta Lietuviški leidiniai. Netenka aiškinti kad joks rimtesnis kultūrinis darbas neįmanomas be literatūros, be knygy, be leidinių.

Pasiryžta šveicarijoje įsteigti Lietuvių Bibliografinį Archyvą. Jis norima telkti pradžiai bent tie Lietuviški leidiniai kurie išėina išėjimoje ir ištrėmimo. Pagal išgales, Archyvas bus plečiamas. Iš jo siekiama padaryti rimtą mokslinę instituciją, kurios surinktais leidiniais galėtų naudotis visi — tiek Lietuviai, tiek kitataučiai, kurie vienokiams ar kitokiems tikslams domisi Lietuva ir Lietuvių tauta.

Toks sumanymas įvykdyti dabartinėmis sąlygomis be visuomenės paramos neįmanoma. Todel kviečiame leidykvas reguliariai siuntinėti Archyvu bent po vieną egzempliorių savo leidinių. Archyvas renka knygas, brošiūras, žurnalus, laikraščius ir kitokius leidinius. Į jį norima surinkti leidinius tiek Lietuvių kalba, tiek ir svetimomis kalbomis, jei tik juose tiesioginiai ar netiesioginiai gildenami klausimai susiję su Lietuva ir Lietuvių tauta.

Archyvas norėtų surinkti anksčiau išleistus saktyo pobūdžio periodinių leidinių komplektus, lygiu būdu knygas, brošiūras, ir tt.

Archyvas tvarkomas Ministerio Dr. J. Šaulio priežiūroje ir globoje.

Esame tikri kad šis sumanymas, kurio įgyvendinimą dekingai sutiks visi ištrėmimo gyvenantieji kultūros darbininkai, susilauks visuotinio pritarimo. Išanksto nuoširdžiai dėkojame visiems kurie prisidės prie šios didžios reikšmės kultūrinio darbo.

Leidinius prašome siųsti šiuo adresu:

Dr. A. GERUTIS,
Karl Spittelerstr. 22,
BERN SWITZERLAND.

Lietuva Tironų Pančiuose

(Tęsinsys iš pereinio nr.)

Maža to, buvo išleistas įstatymas, kuriuo iš buvusių savininkų už praeitą laiką buvo pareikalauta didelių papildomų mokesčių. Ir tie mokesčiai taip pat turėjo būti mokami ne iš įmonės, bet iš jos buvusio savininko turto, įėjau jo yra. Vadinasi, įėjau jau kas turėjo ką nors nacionalizuotina tai iš jo reikia atimti ne tik tai turta kuri jis turi. O prie to dar tokis priedas: savininkas nacionalizuotos įmonės neturi teisės gauti darbo! Ne tik savo įmonėje, bet taip pat ir kitur.

Tokio įstatymo nebuvo, bet buvo gi visose įmonėse ir įstaigose kadru skyriai, kurie buvusio nacionalizuotos įmonės savininko jokių būdu nepraleisdavo į tarnybą, nors jis būtų ir geriausias specialistas. O bolševikai labai dažnai kartoją posakį, "Kas nedirba tas ir nevalgo". Kol nebuvo karo, Lietuvoje tas posakis dar nebuvo taip labai baisus, bet dabar, kada yra įvestos maisto kortelės, toks žmogus kuriam neduodama darbo tikrai negali gauti ir valgyti... Tai taip baudžiamas tas kuris turėjo nelaimės būti pramonininku...

Pramonės nacionalizacija palietė 90% visų Lietuvos įmonių. Bet tas 10% likusių nenacionalizuotų dirbtuvėlių buvo visiškai nereikšmingos, turinčios po keletą darbininkų ir tik tai tokios kurios labai menkai gyvavo, kurių buvo netvarkingos... Netvarkingam pas bolševikus dar išėidavo kai kada kiek geriau, o vargas tam kuris buvo ruvestingas ir pavyzdingas...

Liko dar visa amatininkų įmonių: siuvėjai, batsiuviai, kirpėjai ir tt., kurie turėjo po vieną-kitą darbininką. Ir tie negalėjo pasilikti savarankiški. Tie buvo suvarvinti į taip vadinamas arteles. Tai yra amatininkų "kolhozai". Tose artelese amatininkai turėdavo išsiskirti savo vadovybę, kuri vedė visą atskaitymą ir tvarkė visus arteles reikalus. Į arteles suėjo ir savarankūs amatininkai ir jų "gizeliai", t. y., samdomi darbininkai bei mokiniai. Savarankūs amatininkai turėjo sunėsti visas savo mašinas ir visus įrankius. Samdiniai suėjo į arteles be nieko. Tie kurie atėjo be nieko, buvo arba tik pradedantieji amatininkai, arba, įėjau jau senesni, tokie kurie neisėjo savo įrankių todėl kad savo uždarbį vėjais praleisdavo. Artelese gi kaip tik šitie dažniausia galėjo paimti vadovybę, nes tie senieji amatininkai, kurie per ilgus darbo metus susitapė lešų įrankiams įsigyti ir dirbtuvei atidaryti, buvo laikomi jau beveik kapitalistai ir turėjo džiaugtis įėjau jiems dar leido arteleje pasilikti ir drauge dirbti.

Ne vienas buvo atsitikimas kad samdomasis amatininkas, piktas ant savo meisterio kam jis pirmą jį pabarėdavo už girtuokliavimą ar apsilėidimą, pareikšdavo atitinkamoje vietoje kad tas jį skriaudė, kad jis kapitalistas, liaudies priešas, ir toks meisteris, atnešęs į artele savo mašinas bei įrankius, turėjo visa tai palikti ir pasislėinti iš akių... Tai buvo irgi premija tinginiams ir girtuokliams.

Kokia nauda iš nacionalizavimo, bent tokio kokį vykde bolševikai Lietuvoje, sunku suprasti. Žiurint į visą tą nacionalizavimą iš šalies atrode kad tas veiksmas jokių būdu nėra pamatuotas nei ekonominiu nei socialiniu tikslu, kad iš to nei nesitikima jokios naudos darbininkai, kad tai yra tik grynai kaž kokio keršto vykdymas prieš visus tuos kurie ką nors turėjo.

Kad negalėjo būti iš nacionalizavimo jokios naudos galima spręsti vien jau iš to kad nacionalizuotoms pramonės įmonėms valdyti buvo įsteigti net keturi liaudies komisariatai (senoviskai tariant, keturios ministerijos), be to kai kurios pramonės įmonės buvo dar paskirstytos kituose trijuose komisariatuose, kurie buvo ne vien pramonės reikalams (pv., vaisių gamyba buvo sveikatos komisariato priežiūroje). Anksčiau iš valstybės pusės pramonės reikalams priežiūrėti užteko vieno skyriaus finansų ministerijoje, kuriame pramonės ir prekybos reikalams buvo nepilnas šimtas tarnautojų. Dabar gi vien pramonės reikalams visuose tuose komisariatuose buvo pastatyta virš 2,400 valdininkų! Tiems valdininkams algos buvo mokamos, o jie nieko kito negamino kaip tik įvairius vieni kitiems priešingus raštus!

Taip pat ir įmonėse personalas irgi labai išsiiputė. Darbininkų skaičius taip pat buvo padidintas: Vietoje buvusių nepilnų 43,000 pasidarė beveik 66,500, taigi skaičius išaugo apie 55%. Bet įmonių administracijos personalas išaugo dar smarkiau: vietoje buvusių 5,600 administracijos personalo tarnautojų, dabar atsirado beveik 10,300, tai yra, padaugėjo 83%.

O gamyba? Ji kai kur irgi padidėjo. Pavyzdžiui, per 1941 metų pirmus tris mėnesius pagaminta degių kalčių 1,147 tonos. Tuo tarpu normaliai Lietuvos statybai per metus reikia apie 1,300 tonų. Bet gal gi buvo numatomas statybos padidinimas? Bet iš ko, įėjau plytų tuo pačiu metu tebuvo pagaminta... 7% normalios gamybos! Taigi, įėjau plytos negaminamos kam gi skubinama gaminti kalkes? Pasiaiškinimas tik vienas: kadangi Maskva pranešė kad negali atsistiegi cemento, ir todėl ragino vietoje cemento vartoti kalkes, kurios taip pat gerai laikancios, tai kompanija, išgirdus tą Maskvos paraginimą, užragino gaminti daugiau kalbių. O apie plytas nepasitaikė atsiminti...

Apie 20% padidėjo gamyba medvilnės audinių, kojinių, apie 60% padidėjo šilko audinių gamyba, apie 30% padidėjo avalinės gamyba. Bet kodel? Todel kad tų dalykų Rusijoje visą laiką buvo tikras badas, o Lietuvos įmonėse buvo rasta dar gana daug žaliavos tiems dalykams. Todel buvo šokta kuoskubiausiam gaminti ir... siųsti viską į Rusiją. Rezultate, pirmais mėnesiais planai buvo, suprantama, pralenkti, bet jau Gegužės mėnesį 1941 metais žaliavos pradėjo baigtis, jų naujų iš nie-

Bolševikų Viešpatavimas

kur neatėjo ir nebuvo numatoma, ir ką būtų veikę tie fabrikai toliau jei nebūtų kilęs karas, sunku ir pasakyti. Kitose srityse, kur nebuvo tokio didelio pareikalavimo į Rusiją ar kur nebuvo didesnių žaliavos atsargų, gamyba, nežiurint nepaprasto personalo padidinimo, vos tepasiekė 40-50% ankstyvesnės normos.

Prekybos nusavinimas

Su prekybos įmonių nusavinimu istorija buvo visai panaši kaip ir su pramonės. Skirtumas tik tas kad nacionalizavimas čia buvo atliktas kiek vėliau. Mat, prisiruošimas čia buvo painesnis. Bet, kad savininkai nepstėtų išparduoti prekių ir savo pinigų pasiimti, arba kad nepaslėptų prekių, į visas žymesnes prekybos įmones tuojau buvo paskirti komisariatai-priežiūrėtojai. Pagaliau buvo išleistas ir nacionalizavimo įstatymas, pagal kurį turėjo būti nacionalizuotos visos tos prekybos įmonės kurios darė metinės apyvartos daugiau kaip 150,000 litų (10,000 dolarių). Bet ir čia, kaip ir pramonėje, tos normos nebuvo laikomasi: įėjau tik krautuvė geriau atrodė, turi kiek daugiau prekių tai jį ir padaro nacionalizuotina. Pavyzdžiui, jei krautuvėje rado prekių už 50,000 litų tai jau skaitė kad jos per metus "apsivertė" tris kartus, o iš to jau ir susidaro 150,000 litų...

Su nacionalizuotų prekybos įmonių savininkais irgi buvo pasielgta taip pat kaip ir su pramonės įmonių savininkais. Kas buvo jiems skolingas tas turėjo mokėti valdžiai, o kam jie buvo skolingi tai tas skolas jie turėjo mokėti patys. Bet dažniausia jie mokėti jau neturėjo iš ko, nes prekybininkų buvo nacionalizuojamos ne tik krautuvės bet taip pat ir namai kuriuose buvo jų įmonės ir visos kitos jų turtas, nes viskas buvo laikoma įgjeta iš prekybos įmonės... Taigi ir čia valstybė pasipelnė taip pat kaip ir iš pašalinių asmenų kuriems pirkliai buvo skolingi.

Prekybininkai taip pat daugumoje buvo palaikomi liaudies priešais ir jiems nebuvo duodama jokio darbo. Tačiau visai eilei ne Lietuvių pirkliai buvo leista užimti kartais net vedėjų tarnybas savo buvusiose prekybos įmonėse...

Nusavinus prekybos įmones, tuojau iš jų buvo sudaryta visoki junginiai, buvo įsteigtos jungtinės krautuvės, urmo sandėliai pavadinti bazėmis, specialės krautuvės įsteigtos raudonarmiečiams, į kur buvo suvežta visos geriausios prekės ir kur raudonarmiečiai su savo šeimomis prisipirko pigiomis kainomis daugybę Lietuvos gėrybių.

Kooperatyvai nebuvo nacionalizuoti, bet užtat juose buvo pakeistos valdybos. Į naujas valdybas buvo pastatyti tik komunistų partijos numatyti asmenys. Kad jie nebuvo tų kooperatyvų nariais, kad jie niekad juose nepirkdavo ir nebuvo jiems įmokėję pajų tas reikšmės neturėjo. Kooperatyvų liko tik vardas, o faktiškai tai buvo irgi tokios pat valstybinės krautuvės arba, tikriaus pasakius jos pasidarė krautuvėmis, kontroliuojamomis tiesiog komunistų partijos vietos komitetų. Kooperatyvų nariai ir senieji jų nuolatiniai klientai savaime neteko visų tų teisių kurias jie anksčiau turėjo pagal tikros kooperacinės prekybos nuostatus.

Po pirmutinio nacionalizavimo liko dar visa eilė privačių krautuvėlių, kurios įrodė kad neturėjo per metus 150,000 litų apyvartos. Bet vietos komunistams, ypač mažesniuose miesteliuose tai labai nepatiko ir jie ėmė kelti trūkumą. Tada, be jokio įstatymo pakeitimo, buvo nacionalizuota dar keletas šimtų prekybos įmonių ir tada privačiose rankose pasiliko tik labai jau menkos krautuvėlės. Tačiau ir tos greit pamatė kad reikės užsidaryti. Visų pirma dėl to kad joms tuojau buvo uždėti smarkiai padidinti mokesčiai, o antra — kad suvalstybtintos urmo prekybos įmonės, dabar pavadintos bazėmis, pradėjo nepristatyti laiku reikiamų prekių. Jos taip darė greičiausia dėl dviejų priežasčių. Visų pirma dėl netvarkos kuri prasidėjo jose dėl įvestos valdiškos biurokratijos. Antra — atrodė kad buvo ir speciali instrukcija privatiems pirkliais neduoti laikyti prekių kad jie subankrutuotų ir kad privati prekyba visiškai išnyktų.

(Bus daugiau)

GEN EISENHOWER, pastarame atsilankyme Europoje, padaroma dalyvauja su Britų karalium Jurgiu, karališkame dvare, Balmoral, Škotijoje. Su jais yra poni Eisenhower.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DR. B. T. DIRMEIKIO PRANEŠIMAS APIE IŠVIETINTŲ LIETUVIŲ BUITĮ VOKIETIJOJE.

REDAKCIJOS ŽODIS

Daug sykių paskutinių kelių mėnesių bėgyje mus aplankė širdį veriančios žinios apie Lietuvius pabėgėlių buitį Vokietijoje. Netekę tėvynės ir artimųjų, vėlyti ir mėti, persekiojami bolševikų ir nacių, jie visą savo viltį dėjo vakariniuose sąjungininkuose. Bet šandien juos užgulė nauji sielvartai. Vakariniai sąjungininkai juos įtarė esant nacių simpatikais ir išstūmė naujiems išniekinimams.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga, giliai susirūpinusi tų nelaimingų Lietuvius likimu prieš kurį laiką delegavo vieną žymiausių nepriklausomos Lietuvos laikraštininkų — intelektualų, dabar tinių metu gyvenantį ištremtame Prancūzijoje, Dr. B. T. Dirmeikį aplankyti išvietintus Lietuvius ir pateikti Amerikos Lietuvius spaudai jų gyvenimo aprašymą. Dr. Dirmeikis, gavęs atitinkamų įstaigų leidimą, apvažinėjo daugumą Lietuvius stovyklų ir prieš kurį laiką atsiuntė Lietuvai Vaduoti Sąjungos pirmininkui P. J. Žiurini platų pranešimą kurį čia, kaip labai svarbų dokumentą, paduodame ištisai.

IZANGA

ERR. Pirmininke, žinau gerai, kad Tamsta asmeniškai, o ir daugumas Amerikos Lietuvius bei Lietuvai Vaduoti Sąjungos narių jau yra turėję daug progų skaityti bei girdėti apie išvietintų Lietuvius (Displaced Persons) Europoje gyvenimą, nuotaikas, sielvartus bei viltis. Šis mano pranešimas lyg būtų nereikalingas, nes gal nieko naujo jis neatskleis ir nieku neprisidės prie platesnio Amerikos Lietuvius supratimo apie benamių Lietuvius likimą. Vis dėlto mano devynių savačių gyvenimas išvietintų Lietuvius tarpe man yra pravėręs duris eilei klausimų, mane yra įtraukęs į pilnesnį Lietuvos treminio dvasios stovį, yra parodęs jo gylesnę vargą ir įvairių pergyvenimų prasmę. Laikau sau pareigą visą tuo pasidalinti su LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS vadovybe, kad ji dar nuodugniau įsivertintų išvietintų Lietuvius tragizmą, dar plačiau įsijaustų į tų žmonių likimą ir po to dar rimčiau susisielotų "Antros Lietuvos" buitimi. O kadangi, galima sakyti, Tamstos paskatintas atlikau tą kelionę, tai man ypatingai miela ir supažindinti visus Lietuvai Vaduoti Sąjungos narius su mano parsivežtais išpuodžiais ir patyrimais.

Kaip žinote, visa didžioji išvietintų Lietuvius masė yra sukaupta Vokietijoje. Aš joje radau apie 70 tukstančių Lietuvius išsidalinsiu po įvairias okupuotas Vokietijos zonas. Jų gausiausias skaičius randasi Amerikiečių zonoje: šių metų spalio mėnesio pradžioje ten buvo 33,999 Lietuviai. Anglų zonoje buvo tuo laiku 25,400 Lietuvius ir Prancūzų zonoje apie 6,000. Apie 5 tukstančiai Lietuvius gyvena Vokietijoje be UNRRA globos ir UNRRA statistikai nepriklauso. Tą 70 tukstančių masę sudaro vyrai, moterys, vaikai. Ju tarpe rasi pilnas šeimas, rasi vyrus bei moteris atskirtus ar atsiskyrusius, dalis šeimos narių pasilikusių Lietuvoje, dalis išvežtų per pirmus Sovietinės okupacijos metus. Rasi toje masėje viengungius, rasi jaunuolius ir senius. Visi jie pakilo ir atkeliavo iš Lietuvos, ne avantiūrinę iškodami, atkeliavo po to, kai vienus metus išgyveno Sovietinėje režime nuolatinėje mirties ir ištremimo baimėje. Tai minia gyvųjų liudytojų, kas dėjos Lietuvos žemėje, Sovietams ją valdant. Ir visi jie apledo savo tėviškes, paliko savo turtą ir visą-visą, kas jiems ten buvo brangu. Paliko ir iškeliavo, nebeuorėdami antrą kartą patirti Sovietinį smurtą ir nebeuorėdami gyventi vergijoje.

TRETIJI VARGO METAI

Jau prasidėjo tretieji metai, kai tie benamiai Lietuviai teisia sunkias bastuniškas dienas svetimoje padangėje. Iškeliavę iš Lietuvos su šauksmu teisybės ir laisvės savo bočių žemei, jie jau du metų prasižvalgė į šalį, iš kur pagaliau toji laisvė ateis. Jau daug ir nesuskaitomų kartų jie minėjo Rooseveltą žodžius apie gyvenimą laisvą ir be skurdo. Daug sykių tyliai ir balsiai kalbėjo jie Atlantikos Chartos punktus, nustatancius žmonėms ir tautoms laisvo gyvenimo sąlygas. Ir kaip neišpaskaitai tragiška, kad tiek vilčių ir tiek svajonių sudėję į praėjusio karo viešai skelbtuosius tikslus, šandien tie vargšai ištremtieji išstatyti pasityčiojimui, panikinimui ir, nežinia kada, besibaigiančiam vargui.

MOLOTOVO BENDRADARBIŠ JAU PAKARTAS

Jums, be abejo, žinoma ne blogiau už mane, kad dar prieš karo pradžią buvo Lietuvos likimas apspręstas Maskvoje įvykusio susitarimo tarp Molotovo ir Ribbentropo. Vienas iš jų jau apmokėjo kartvėlę už savo grobuoniškus norus ir už prekybą svetimų tautų laisvėmis. Antrasis gi plėšikas ir toliau vaidina "švento demokrato" rolę ir nenubaustas važinėja po konferencijas, skelbdamas esąs gynėjas mažųjų tautų ir silpnųjų žmonių. Ir tuo pačiu metu, kai Paryžiaus Taikos konferencijoje Molotovas didžiavosi atstovaujantis kraštą, kuriame viešpatuojanti "tikroji demokratija", "žmoniškumas" ir visos piliečio ir žmogaus teisės bei laisvės — tuo pačiu metu aš mačiau Vokietijoje milijoną žmonių, ištremtų iš Molotovo atstovaujamo krašto, milijoną sielų, kurios pasmerkto vargū tik todėl, kad nesutiko būti Kremliaus vergais ir nepanorėjo keliauti į Rusijos gilumą kanalu kasti. Ach, kaip komiška, o kartu ir kaip pikta ir kaip baisu, kad tironas, žmogžudys ir plėšikas, įsivilkęs į "šventuolio" rubą, skelbia ir moko kitus padorumo. Ir jei dar kas tos šlykščios veidmainystės nesupranta, tai Lietuvius treminio tarpe tokio apakėlio neieškok: jie visi iki vieno, pradendant mažaisiais ir baigiant seniais, tau išpasakos Molotovo klastos užkulius ir mokės gražiai pasijuokti iš tų, kurie dar tiki Molotovo žodžiams.

ŽEMAIČIO ATSAKYMAS ŽEMAIČIUI

Man viename Lietuvius lageryje pasakojo, kad ponas Balfo pirmininkas, Dr. Končius lankydamas tą stovyklą, panorėjo pa-

Komunistai Nustato Ką U. S. Turi Daryti

Amerikos komunistai, kurie čia atstovauja Maskvą, paskelbė Amerikai šitokią programą: Iš Filipinų salų Amerika turi ištraukti savo kariuomenę ir visus ginklus.

Amerika turi sulaukyti davi-ma bent kokios paramos naujo Filipinų prezidento Roxas ad-

tirti iš tulo Lietuvos, kodėl jis negryžta į namus... Paklaustas buvęs žemaitis ukinkas ir ponui Končiui šitaip atsakęs žemaitiška tarme: "Tai, žinai, ponuli, nuvyk pirmą patį į Lietuvą, ir jei iš ten grįši ir pasakysi, kaip ten žmonės gyvena, tai ir aš tada važiuosiu..." Atsakymas labai paprastas, bet kartu ir labai prasmingas. Tuo atsakymu atremiami visi priekaištai išvietintiems asmenims ir visos abejonės, kodėl jie iš savo tėvynės iškeliavo ir kodėl jie atsisako į ją grįžti, kol ten viešpatauja bolševikai. Kai pirmą kartą 1940 metais Birželio 15 dieną užėjo bolševikai, tai nedaug kas iš Lietuvos tebėgo. Mat, nepažinojo bolševikinio režimo. Gi kai antrą kartą jie artinosi prie Lietuvos, tai visa Lietuvius Tauta būtų sutikusi iškeliuoti, jei tik būtų galėjusi tati padaryti. Visiems išvietintiems asmenims, o tuo labiau Lietuviams atrodo ne tik nesuprantama, bet stačiai klauku ir nayvu, kai dažnai net ir iš labai įtakingų okupacinių valdžių atstovų ar Unrros pareigūnų girdimas nusistebėjimas, kodėl išvietintieji atsisako grįžti į Sovietų valdomus kraštus. Jei tokių dalykų dar negali suprasti koks Australietis, kuriam treminiai sudaro visiškai svetimą pasaulį, tai šito dalyko negalima dovanoti Amerikos Lietuviams. Tegu nebus tati palaikyta kokių piktų priekaištų, jei aš čia priminsiu man vienoje stovykloje parodytą iš Amerikos gautą laišką, kuriame dėdė rašo savo sunėmui: "Aš nesuprantu, kam tu išbėgai iš Lietuvos. ... Juk ten ne žvėrys gyvena. Grįžk atgal ir pasilik kartu su Rusais..." Laimė, tokių laiškų gauna Lietuviai treminiai nedaug. Bet ir jų kelių užtenka, kad pasklistų po stovyklas garsas, jog mūsų viengėnčiai Lietuviai Amerikoje dar ne visi supranta Lietuvos likimą.

ATSAKYMAS Į UNRROS ANKETAS

Prieš porą mėnesių visose zonose Unrros pravedė bevardes anketas Lietuvius treminio tarpe. Kiekvienas displaced person" turėjo atsakyti raštu į klausimą: "Ar nori grįžti į tėvynę? Jei nenori, tai kodėl?". Aš turėjau laimės matyti nemažai atsakymų, labai vaizdingai parodančių priežastis, dėl ko Lietuviai pasiryžo iš Lietuvos bėgti. Paduosiu čia tik keletą kaip pavyzdį. Štai: "1—Kai Stalinas sėdės Nurnbergo teisme šalia Goeringo, tada aš sutikusi grįžti. — 2. Su banditais gyventi nenoriu. — 3. — Nenoriu nustipti Sibiro pusnyse. — 4. — Kai M.P. išgars visus bolševikus, tai aš grįšiu. — 5. — Kai pasitrauks iš Lietuvos NKVD, tada aš ten važiuosiu". Aš galėčiau panašius atsakymų eilę tęsti iki 70 tukstančių. Visi jie vienodi ir visi aiškiai parodo, kodėl Lietuviai turėjo palikti savo namus.

LIETUVIAI ILGŠINGAI LAUKĖ VAKARINIŲ SĄJUNGININKŲ

Lietuvių bėgimas iš Lietuvos prasidėjo 1944 metais liepos mėnesį. Iki karas buvo baigtas, teko jiems beveik metus išskėti Hitlerinės Vokietijos naštą. Dieną ir naktį persekiojami bombų, gaudomi Vokiečių policijos apkasams kasti ir kitiems karo darbams atlikti, gujami visur, kaip "verfluchte Semaiten und kurzsichtige Litauer" (prakeikti žemaičiai ir trumparegiai Lietuviai — tokiais, mat, buvo dėl to, kad nesidavė Vokiečių įtraukiami į kariuomenę ir priešinosi Vokiečių okupacijai) — ilgėsingai laukė pabėgėliai Lietuviai išvadavimo valandos. Viltis, kad Amerikiečiai, Angliai ar Prancūzai palengvins pabėgėlių padėtį, išlaisvins juos iš Vokiškojo teroro ir suteiks žmoniškesnės gyvenimo sąlygas, veikė labai gaivinanciai visus ir skatino visokiems budais trugdyti Vokiščiams jų gynybos darbą. Juk beveik visi pabėgėliai Lietuviai, atvykę Vokietijon buvo privati jungti į darbą ir apgyvendinti, galima sakyti, net gyvuliškose sąlygose. Tad savaime aišku kad laukimas Amerikiečių bei Anglų kariuomenės buvo stačiai ilgėsingas.

(Bus Daugiau)

PAVASARĮ

Ilgiuos tavęs, brangi tėvyne, tavų miškų, tavų laukų! širdis, kregžde pavasarinę, tave suras ir už rukų.

Štai vėl pavasario dvelkimas — lyg sniegas, soduose žiedai; skaisaus gamtos prisikėlimas, kai gaudžia džiugėsio varpai.

Ir aš tikiu, brangi tėvyne, šiam atgimimo džiugesį kad ranka giltinės ledinė nei tau, nei mums nebus baisi.

Kad sodai mūs baltuos kaip sniegas, palinkę sunkiai po žiedais, ir kad tautos gyvybės diegas nežlugs po šios žiemos ledais.

Kastytis.

Pakeliui į Mirtį

(Tęsinys iš pereinio nr.)

24. Mes sveikiname ateinančius Amerikiečius

Po trumpų išgyvenimų mieste, statant prieštankines kliutis, Balandžio 13 dieną buvo lyg trukimas mus ilgai rūsios tvirtos grandinės. Tik gryžom į celes ir dalinomės keistais įspūdžiais, kai pasigirdo mums dar iki to laiko negirdėti šūviai. Pradžioje šiaip ir taip aiškinomės, kol kariniuose reikaluose gudresni nepaaiškino kad tai artilerijos šūviai. Dar vėliau iš darbo gražinti kaliniai pranešė kad austradą kurioje pilna susigrudusios ir besitraukiančios kariuomenės, apšaudo Amerikiečių artileriją.

Šūviai ėmė dažnėti. Mums vėl kilo didelis rūpestis, kad nebūtume artilerijos šūvių aukos. Juk mieste pilna besitraukiančios kariuomenės ir visose gatvėse kunas neužverstos per didįjį bombardavimą, pilna visokių užtvartų. Bet šūviai kiek prilo. Tik už geros valandos vis dažniau ir dažniau ėmė kartotis. Kaliniai pradėjo nerimti. Per pravrus langus šūkavo ir kiemą. Iš kitos kiemo pusės keikė prižiūrėtojus kad mus gali celėse užrakintus sumalti tuo laiku, kada esame sulaukę išvadavimo.

Temstant gavom paliepiamą rinktis į didįjį kalėjimo kiemą. Ten Čekų ir Vokiečių kalba pranešė kad prasidėjęs artilerijos puolimas ir kalėjimo administracija atidaro kalėjimo vartus. Kaliniai gali slėptis kalėjimo muruose, bet gali eiti ir į gretimai esančius kalėjimo laukus.

Mes su P. Z. pasiėmėm po dekj, bliudą ir užsidėję ant pečių krovinį, lyg kokie pakelievingi, neseniai nakvynę gavę kalėjime, išejome pro vartus. Tik praėjus kalėjimo ukiniams pastatus, pasigirdo netolimi kulkosvaizdžių šūviai. Rimtai susigalvojome: eiti toliau ar slėptis muro patalose. Prieš mus atsirado ir vienas prižiūrėtojas, anksčiau buvęs kaliniams neblogas žmogus. Jis ėmė įtikinėti kad būtų visai neprotinga eiti į laukus. Ten daug daugiau pavojų pakliuti į kulkų lietu. Ten pavojingiau ir nuo granatų skeveldrų. Jis visiškai nuširdžiai mums aiškino kad kalėjimo administracija yra nutarus su kaliniais elgtis labai tvarkingai ir kad iš jos pusės tikrai nieko neatsieksia. Jei jau dabar kalėjimo vartai atidaryti tai jie kaliniams ir nebeužsidarys. Reikia tiek kentėjus dar pakentėti ir sveikam išeiti į laisvę. O kulkosvaizdžių šūviai vis dažnėjo. Tai buvo labai įtikinantis argumentas lauke nesidairyti ir slėptis.

Nutarėm, kol šūviai praeis, gryžti į kalėjimo muros, o paskiau eiti į jėškoti kitų Lietuvius, ir aptarti kaip toliau darysim. Gryžom į kiemą ir susėdome ant savo ryšulių prie storiiausio muros sienos. Kiemė sutikom inž. B. ir R. Jie jau buvo pradėję tinti nuo nuolatinio badavimo ir buvo sunkiai atpažystami. Kaliniai bučiavosi ir visi šūkavo kad gana šiai baisiai velniai. Mums besidalinant pirmaisiais įspūdžiais, kiti kaliniai pranešė kad administracija vėl užrakino vartus ir išeiti į laukus nebeleidžia, nes ten Vokiečių kariuomenės pilna. Ir taip mes vėl likom laukti kas gi bus toliau.

Geras dvi valandas sėdėjom tarp muros sienų, o vėliau, naktį gi lėjant, nutarėm eiti į celes ir gulti. Sugulę dar ilgai dalinomės įspūdžiais. Kalėjimo bokšte laikrodžio mušė dvi valandas naujos dienos. Šūviai visai nutilo ir mes užmigom.

Pradėjus švisti, šūviai vėl pradėjo kartotis. Vėl susidėjom daktus ir išejom į kiemą. Celių durys buvo atidarytos, tik visur buvo užrakinti kiemų vartai. Kaliniai buriavosi ir vieni kitus įtikinėjo kad šūviai eina per mūsų galvas ir mums nepavojingi. Vėl palengva susirinkom į celes.

Tuoju po pusryčių išgirdom jau ir šautuvų šūvus, o virš miesto pradėjo skraidyti žvalgybiniai Amerikiečių lėktuvai. Jie suko ratą po rato ir buvo taip žemai kad buvo galima įžiūrėti visus ženklus. Pradžioje, iškišę pro langus ėmėm moti baltais rankluosčiais, bet vėliau vieni kitus sudraudėm. Juk mieste buvo tik Vokiečiai ir labai lengvai į mūsų langus gali paleisti šūvius. Susivaldėm nuo išorinio džiaugsmo, o tik apgulę langus žiūrėjom kaip toli. ant kalno, matyti nuolat šaudančios artilerijos kylanti dūmų kamuoliai. Tie šūviai dažnėjo ir dažnėjo.

Pagaliam pastebėjom kaip mums niekad nematytos išvaizdos dvi lengvos mašinos, iškėlusios baltas vėliavas, pro kalėjimą nuvažiavo į miesto gilumą. Po pusvalandžio iš kiemo gavom žinią kad į miestą įvažiavo Amerikiečių parlamentarai. Jų tarpe, kalinio uniforma važiavęs ir vienas kalinys. Čekas. Jisai vakar vakare išėjęs iš kalėjimo, kada buvo atidaryti vartai ir

VOKIEČIŲ KALEJIMUOSE Rašo Balys Gaidžiūnas

tiesiai pro Vokiečių linijas pataikė pas Amerikiečius. Ten sudarė reikiamą ryšį ir dabar gryžta į miestą. Ta žinia mums buvo linksma. Mums buvo aišku kad apie kalėjimą bus gerai informuota karinė vadovybė, kad mus saugos nuo sudaužymo. O be to, kalinio pasirodymas jau drauge su Amerikiečiais buvo geras įspėjimas ir tiems prižiūrėtojams kurie gal ir turėjo kokių piktų sumanymų mūsų atžvilgiu. Bet daugumas jų jau antra diena kaip nesimata. Jie jautė savo likimą ir išanksto pasitraukė.

Apie pusę dvyliktos valandos mums pranešė kad miestas atsisakęs pasiduoti ir kovosias iki paskutiniųjų. Ta žinia mums buvo vėl nemaloni. Bet tuoj gavom įsakymą kad susitarta jog kaliniai turi būti iš miesto išvesti į gretimą mišką. Vėl pasiėmėm vakar sudarytus ryšulius ant pečių ir išejom. Gatvė vedanti į mišką buvo pilna kalinių. Virš mūsų galvų skraidė Amerikiečių lėktuvai. Mes jiems mojomė kaip maži vaikai pavasarį gryžtantiems paukščiams. Ak, tiesa, gamtoje ir širdyje buvo tikras pavasaris.

Mums tik inėjus į mišką, pasigirdo pirmos artilerijos šūvių serijos į miestą. Tai buvo lygiai 12 valandą, kada baigėsi parlamentarų nustatytas laikas pasiduoti. Kodėl ir šiuo atveju nacionalistaiški smegenys nutarė taip kvailai elgtis, žudyti savo tautos žmones ir naikinti jau ir taip stipriai sugriautą miestą, mums buvo nesuprantama. Kuo toliau tolime į mišką, to pakelėse daugiau ir daugiau buvo primėtyta įvairios kariškos mantos. Perpus perlausti šautuvai, sumestos granatos, šoviniai. Inėjus į mišką, šis vaizdas buvo dar ryškesnis. Beveik prie kiekvieno medžio buvo galima šiuo tuo apsiginkluoti. O visur pilna pridraskytų partijos ženklų. Matyt narsūs valdžios pareigūnai baigė savo valdžio dienas didėleje baimėje. Ak, ir jų tarpe buvo visokių žmonių. Nemažai į jų eiles nuėjo ir į didelių prasikaltimus buvo įvelti tik kaip silpnavačiai ir bailiai. O buvo ir tokių kurie tuos ženklus ir grąsinamį segėsi. Bet tokie, taip pat garbės neužsipelnė.

(Bus daugiau)

ILGESYS

Svetimas dangus, lyg palapinė, lyg tamsus, lyg žemas raizgynys — jin gražiausios žvaigždės įsipyne, mums tos žvaigždės — pamotės žvilgsnys.

Kai savos sulauksime saulūžes, jos glamonėj verksim kaip vaikai, jai, kaip motinai, išpasakosim lūžius mūsų gyvenimo beširdžio, padrikai.

Ir kada žalios tėvynės toliai mus priglaus išvargusius tremtyj, mes išdidys ir nebe varguoliai nuskaninsim vargą praeityj.

Kastytis.

TARP SUDAUŽYTŲ RUMŲ...

(Faustas Kirša)

Šešėliuose, tarp sudaužytų rumų, Klajodamas įškau prarastos širdies, Aš įškau meilės, paklydusio ramumo, O mylima, aš įškau tik tavęs.

Žaliame sode, kur sakalai krypavo, Kur rožių krumai svaigo bangomis — Matau akis, matau aš veidą tavo... Kas be tavęs mane kelyj ramins?

Palydi sielą nudėvėtos mintys, Be meilės rangos svetimi keliai... Tik tu viena gali spindėjimu gaivinti, O Dieve, Tu, padėti man ir jai!

Kur buvo žemė, buvo tavo žemė, Gelmė kaisyti šaltinėliai ten... Iš tų vaizdų širdis stiprybė semia, Ta laime siela degs, budės, gyvens...

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI

Kaina 35c. Su prisijuntimu 40c.
(Galit siųsti pašto ženkla)

Štai naudinga knygelė pradiniam mokytis Angliškai. Tinka pasiųsti giminiams pabėgusiems iš Lietuvos, arba Amerikoje tokiems ką nori pamokti Angliškai kalbėti.

'LAISVOJI LIETUVA'

Patriotinis Pietų Amerikos Lietuvius kovos, visuomenės, meno ir mokslo žurnalas. Norintieji žinoti kaip Lietuviai gyvena Pietų Amerikoje ir kaip kovoja už Lietuvos Nepriklausomybę, skaitykit "Laisvąją Lietuvą". Metams tik \$2.00.

"LAISVOJI LIETUVA"

Calle Rio de Janeiro 4001. Cerro. Montevideo, Uruguay.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:
Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Ambrasas, Juozas, gyv. Chicago.
Arbauskas, Dominikas, Mykolas ir Stasys, kilę ar turę giminių Tauragės ap., gyv. Chicago.

Bartašienė-Zymantaitė, Jadvyga, dukterė Jono, iš Vejų k., Kazių val., Raseinių ap., gyv. Chicago.

Bastis, Vincas, iš Šimkaičių val., Raseinių ap.

Belkevičienė - Stenikūnaitė, Kostancija, iš Rudaminos k., Lazdijų val., ir jos sūnus Belkevičius Antanas.

Bernotas, Augustinas, iš Dimšų k., Gruzdžių v. šiaulių ap., gyv. Pittsburgh, Pa.

Blockienė, Ieva.

Brazdžionienė - Ožalaitė, Petronėlė, gyv. Brooklyn.

Buceriene - Čečkauskaitė, Zosė, iš šiaulių ap.

Burdžilauskienė - Kučinskaitė, Magdalena, iš Kantališkių k., Sasnavos par. Mariampolės ap.

Chinsky, Eva, gyv. Cleveland, O.

Cemerkiene - Kučinskaitė, Barbora, iš Kantališkių k., Sasnavos par. Mariampolės ap.

Cernauskas, Jonas ir Silvestras ir Cernauskaitė, Ona, iš Vilkaviškio ap.

Dailydė, Juozas, kilęs Ramoniškių k., Kidulių val., šakių ap. ir Bronius Klemensas ir Violet Dailydės, gimę Chicago, visi gyv. Chicago.

Euparko - Juodaitytė, Ona, gyv. New York.

Gėdas, Vincas, iš Ciparių k., Naujesio val., Tauragės ap., Tarnauja Amerikos prekybos laivyno, gyv. New York.

Griko, Antano, seserys, nuo Telenių, prašomos atsilipti.

Gumbrevičius, Joseph, iš Freiburg k., prie Krokavos.

Jankauskienė - Šaulytė, Bronislava, iš Stemplių k., Šveškos val., Tauragės ap., gyv. Philadelphia.

Jasiukinas, Jonas, Petras ir Stasys, iš Žaliablikių k., Griškabūdžio val., šakių ap.

Kanapickas, Jurgis ir Mateušas, gyv. New Britain.

Kanopa, Jonas ir Juozas, iš Genera-

Karkliuvienė - Sunelaitytė, Ona, iš Kauno ap.

Kaunelienė - Umarytė, Veronika. Kauzanas, Pranciškus, iš Spitlių dv., šaukėnų val., šiaulių ap.

Kazlauskas, Jurgis, iš Notėnų k., Kretingos ap.

Kleinas, iš Vainoto k., Tauragės ap. Kunca, Kajetonas, iš Krikštėnų, Alytaus ap.

Kundrotienė - Ancerytė, Ona, iš Grinkiškio, gyv. Chicago.

Kunskai, Jonas, Petras, Jurgis, Juozas, iš Kniadiskių k., Panevėžio ap.

Kupris, gyv. Brooklyn.

Kviklys, Stasys, sūnus Jono, iš Leilunų.

Lankauskai, Ignas, Ildefonsas ir Otomas, iš Saltrorių dv., Kazių val.

Lekšienė-Saulytė, Emilija, iš Stemplių k., Šveškos val., Tauragės ap., gyv. Philadelphia.

Lingevičius, Petras, iš Patumselio k., Luokės val., Telsių ap.

Lion - Cepaitytė, Magdalena, gyv. Iowa val.

Matulevičius, Juozas, gyv. Boston.

Mincevičienė - Ancerevičytė, Ona, dukterė Adomo, iš Mikniškių k., Rudaminos val., vyrui mirus vėl ištekojo, bet dabartinę pavardę nežino.

Minderys, Juozas, gyv. Brooklyn.

Mincevičius, Viktoras, gyv. Boston.

Moras (Moroz, ar Moritz), Ignatas, gyv. Cleveland, O.

Motejunas, Adolfas, sūnus Vinco, iš Joniškio k., Velsių val., Seinų ap.

Naciūnienė - Žvirblaitė, Marijona ir šeima.

Nawicka, Helia, gyv. Bethlehem, Pa.

Paganienė - Sirevičiūtė, Bronė, dukterė Antano, iš Luokės m., Telsių a.

Paulauskas, Leonas, ar turėjęs gim. Živilių kaime, gyv. Chicago.

Petkienė - Kaniauskaitė, Grasilda, iš Batakių val., Tauragės ap.

Pikutiene, iš Krokialaukio, Alytaus ap.

Pocius, Kazys, gyv. Chicago.

Raliene - Atkočaitytė, Ona, iš Batakių, Tauragės ap., ir jos sūnus Antanas.

Rasavicz - Zaleckaitė, Anna, gyv. Patterson, N.J., vėliau kur kitur.

Rutkauskas, Jonas, iš Kirkunų k., Panevėžio ap., gyv. Chicago.

Sakalauskas, Adolfas ir Sakalauskas, Antanas, iš Rudejū k., Mariampolės ap.

Sirevičiūtė, Julė, dukterė Antano, iš Luokės, Telsių ap.

Skusevičius, Adolfas ir Juozas, iš Paltiškių k., Dūksto val., Zarasų ap., gyv. Chicago.

Smith (Slidzkauskas, ar Slidzewska), Daniel ir Ignas, gyv. Cincinnati, O.

Stakėnas, Petras, gyv. Chicago, ar turėjęs giminių Rokiškio ap.

Stalioraitienė, Marijona.

Starkevičius, iš Rokų k., A. Panevėžės val., Kauno ap., Agotos brolis.

Steimokas, Ignas, iš Jundeliškių k., Jėno val., Alytaus ap., gyveną Pensilvanijos val., ir dirbo Anglijo kasyklose.

Steponaitis, Petras, gyv. Worcester.

Stomaitė, iš Balčių k., Tauragės a.

Stumbrienė - Čečkauskaitė, Eleonora, iš šiaulių ap.

Sarka, Brunonas ir Stella.

Šeščiavičius, Simas, iš Vilkapėdžių.

Punko val., ir šeima.

Sestakauskas, Vladas ir kiti Mikasės Šestakauskaitės gimines.

Šlikas, Vaitiekus, iš Vilkaviškio ap.

Sulas, Martynas, vedęs Poloniją Bulvydaitę, iš Žilalių k., Tytėnų val., Raseinių ap.

Tutiene - Birbalaitė, Petronėlė, iš Gorainių k., Žvingių par.

Umaras, Izidorius.

Urbanavičius, Antanas ir Juozas, iš Betygalo val., gyv. Chicago.

Usas, Antanas, gyv. New Britain.

Užgalis, Jonas.

Vainauskas, Antanas ir Vainauskas, Bronius, gyv. Pittsburgh, Pa.

Valaitis, Jonas, Jurgis ir Mikas, sūnūs Jurgio, iš Joniškės k., Tauragės val., gyv. Chicago.

Vasiliauskienė, Ona su šeima.

Verenis, Rokas, sūnus Antano, iš Merkinės val., gyv. Boston.

Vaišvila, Juozas, gimėnaitis Josef Pralgauskaitės.

Valaitienė - Dambrauskaitė, dukterė Jono, iš Stirniškių k., Vilkaviškio ap.

Vositas, Paulius, gyv. Toledo, O.

Zaleckis (Zaleski) Simonas ir Zaleckienė-Danaitytė, Marijona, kilę iš Seredžio val., Kauno ap., gyv. Paterson, N. Y.

Zienius, Jonas ir Kazimieras, gyv. Chicago.

Zukienė, iš Radviliškio, ištekojusi antrą kart, bet dabartinę pavardę nežino.

Zaldarys, iš Keturvalakių, Mariampolės ap.

Zalnieraitienė - Cibirkaitė, Marė, iš Kliniškes k., Skriaudžių par. ir jos vyras Jonas Zalnieraitis, gyv. Rūmford, Me.

Amerikon Atvyko Keturiolika Lietuvos Tremtinių

Spalio 21 dieną laivu "Marine Marlin" atplaukė iš Bremerhaven, Vokietijos, 899 Amerikos piliečiai repatriantai ir 39 imigrantai. Nors tarp imigrantų Lietuvių ir nebuvo, bet tarpe repatrijuotų piliečių buvo 14 Lietuvių, kurių didelė dalis išvyko į Čikagą, o likusieji į įvairius miestus pas gimines ir artimuosius draugus:

Eduardas Dambrauskas išvyko pas Juozą Bačiūną į Sodus, Mich.

Irena Jacinavičienė su septynerių metų sūnum Alfredu apsigyveno pas seserį B. Buchtenkirch, 7940 Evans Ave., Chicago, Ill.

Domininkas Kailiūnas su žmona Veronika apsigyveno pas p. Pratapus, 7120 S. Francisco Av. Chicago, Ill.

Vladas Mantrimas, su žmona Barbora, sūnum Vladu ir dukteria Brone apsigyveno pas p. Kancevičius, 10818 Indiana Av., Chicago, Ill.

Vitas Juozas Stravinskis turi giminių kur tai apie Phil. Pa., bet nežino jų adresų. Tiek tik žino, kad jo tėvo brolis Jonas Stravinskis su sūnum Albinu ir dukterimis Vera, Jule, Florence ir Marijona gyvena ir gal tegyvena Phil. Pa. Nesuradęs giminių išvyko pas savo draugą Antaną Stukšį, 114 Hunterford Av., Oakville, Conn., su kuriuo susipažino ir susidraugavo, kai anas tarnavo Amerikos kariuomenėje Vokietijoje. Juozas Stravinskio tėvai pasiliko Vokietijoje, kuriuos jis galėtų atsikviesti Amerikon susiradęs dėdę Joną. Jei kas apie jį žino, prašomas adresą pranešti Lietuvos Gen. Konsulatui New

Yorke, arba gali tiesiai rašyti p. Stukšio adresu.

Kazimieras Jakimaitis apsigyveno pas p. Emilią Tamulavičią, 7 Perry Ave., Worcester, Mass.

Albinas Zimavičius, uolus ir pasižymėjęs sportininkas, geras krepšiasvaidininkas, pas kiek anksčiau atvykęs seseris ir dėdė: 24 Strathmore Rd., Worcester, Mass. Vietos Lietuviai klaidos nepadarys jį įtraukdami į savo sporto klubą.

Darata ir Adėlė Žlugždaitės apsigyveno pas gimines 46 So. St., Newark, N. J. Jų tėvas buvo žinomas Lietuvoje Amerikos Lietuvių akcinės bendrovės "Drobės" dalininkas.

Atvykusius pasitiko ir su formalumais pagelbėjo Lietuvos Generalinio Konsulato New York General Attaché A. Simutis ir Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo Rubų Sandėlio Vedėjas Jonas Valaitis.

L. G. K.

Kviečių Šymet Pasaulyje Užderėjo Gerai

Galutinai Amerikos Agrikultūros Departamento gavo žinias iš įvairių šalių apie 1946 metų kviečių derlių, kuris pasirodo yra didžiausias koks buvo nuo 1940 metų.

Pernai kviečių visame pasaulyje gauta 5,150,000,000 bušelių, šymet gauta 5,875,000,000 bušelių. Daugiausia šito gero derliaus buvo Europoje ir šiaurės Amerikoje.

Pasirui grūdų derlius šymet taip pat yra apie 138 milijonai tonų, didesnis negu 1942 ar 1943 metais.

Iš Suv. Valstijų nuskirta išsiųsti į kitas šalis 2,270,000 tonų grūdų ir grūdų produktų, per paskutinį metų bartinį.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI
(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

RODAVICIUS Stasys, 67 m., mirė Chicagoje Spalių 27. Velionis Amerikon atvažiavo į Chicago 1899 metais, pasikau gyveno Grand Rapids, Mich., o po to ilgus metus gyveno ir veikė Akron, O.

KRISTOPAITIS Ipolitas, senyvo amž., mirė Spalių 14, Clevelande. (Vakagalių k. Ramygalos p. Kauno apsk.) Amerikoje išgyveno 40 m.

SHRELINES Therera, 6½ metų, Lietuvių dukrelė, mirė Spalių 16, Clevelande.

VAICIUNIENE Veronika (po tėvais Brozkaite), 33 metų, mirė Spalių 12, Clevelande. Išvežta palaidoti į Moundsville, W. Va. Gimus Taylor Springs, Ill.

SUSINSKIENE Agota, senyvo amž., mirė Spalių 23, Clevelande. (Miškinų k. Seinų p.) Amerikoje išgyveno 48 m.

VALTERIENE Stefania, 63 m., mirė Spalių 18, Clevelande.

BITINAS Juozas, mirė Rugs. 11, Cambridge, Mass.

KAMINSKAS Povilas, 37 m., užmuštas anglies kasykloje, Rugsėjo m., Freeland, Pa.

JUODGUDIS Juozas, 57 metų, mirė Rugs. m., Bloomsburg, Pa.

KANAVARSKAS Juozas, mirė Birželio m., Florida, Argentinoj.

NAKTINIS Jonas, 39 m., mirė Birž. 19, San Bernardo,

Argentinoj. (Biržų ap. Papišės p. Kubilių k.)

MELAUSKAS Jurgis J., mirė Rugs. m., Mt. Carmel, Pa.

ALEKSANDRAVICIUS Dominikas, 44 metų, mirė Liepos 11, Montevideo, Urugvajuje. (Alytaus ap. Daugų par.)

PUPKEVICIUS Kazys, 61 m., mirė Rugs. 30, Chicagoje. (Kauno ap.)

USPELEVICIENE Antanina (Barauskaitė), pusamžė, mirė Spalių 1, Chicagoj. (Panevėžio ap. Ramygalos par. Prapėsos k.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

KRINICKIENE Monika, pusamžė, mirė Spalių 2, Chicagoj.

MAKSIMONIENE Vik torija, mirė Spalių m., Shenandoah, Pa.

BAKSTERIENE Kast ancija, mirė Spalių m., Mt. Carmel, Pa.

NAVAŠINSKAS Adomas, mirė Rugs. 4, Sunderland, Mass. (Aičiunų k.)

VOLKANIS Mikas, mirė Rugsėjo mėn., Hazleton, Pa.

GUSTAITIS Vincas, mirė Rugsėjo mėn., Minersville, Pa.

KUNCE Kazys, pusamžis, mirė Rugs. 21, Chicagoj. (Panevėžio ap. Raguvos p. Vilkonų k.) Amerikoje išgyveno 34 metus.

Platinkit Dirvą!

Išsirašyta galima bent kada. Metams \$2. Pusei metų \$1.

Will it start?

...or won't it?

AT NO EXTRA COST
SOHIO GUARANTEES
IT WILL!

Taip, tai tiesa—Sohio jums duos rašytinę garantiją, kad jūsų karas startuos visą žiemą, kiekvieną kartą, kai tik jums reiks!

Sohio taip pasitiki savo produktais ir patarnavimu, kad ji mielai duoda tokią garantiją—ir viskas, ką jūs turite daryti tokiai garantijai gauti, yra naudoti Sohio produktus ir jos patarnavimus. Jei jūs padarysite tą, jūsų karas startuos kiekvieną kartą, kai jūs užimsite starterio sagutę. Jeigu atsitiktų, kad jūsų karas nestartuotų, Sohio apmokės visas garažo išlaidas starteriui pataisyti. Už tą garantiją nieko nereikia mokėti—jūs tik užsukate į Sohio station ir paimat jos žieminį patarnavimą, kurį rekomenduojame visi automobilių dirbėjai. Niekas kitas tokios garantijos neduoda! Tūkstančiai ją gauna—kodėl jums nebūti jų skaičiuje?

Jokio Ekstra Mokesčio. Tik Aprupink Kara:

- Sohio žiemos aliejum
- Leisk jums patikrinti jūsų battery iki 1.250—ir laikyk ją tokio stiprumo—ir jūs gausite Sohio rašytinę garantiją.

Tai SOHIO GARANTUOTAS STARTAVIMAS—Dar niekuomet negirdėtas pasitikėjimo savo gaminiais įrodymas aliejaus biznio istorijoje!

GARANTUOTAS ŽIEMINIS STARTAVIMAS

Naudokitės Proga — Gaukite Rašytinę garantiją.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Co's BASEMENT

Vyriški pilno dydžio tamsiai pilki sanforizuoti*

Covert Darbiniai Marškiniai

Tvirtai padaryti
ilgam nešiojimui

2.04

Vyriškio pilno dydžio tamsiai pilki darbiniai marškiniai, kuriuos ilgai nešiosite ir džiaugsitės. *Nesutirauks daugiau kaip 1%. Dydžiai nuo 14½ iki 17. Priimam užsakymus paštu ir telefonu — CHerry 3000.

Vyriški šviesūs Flaneliniai Darbo Marškiniai

Tik 500, skubėkit. Ivaigū rūšių, languoti 14½ iki 17. — Atsipašom: paštu ir telefonu užsakymų tiems marškiniams nepriimam.

Jureivių stiliaus kelnės
2.39

Sanforizuotos melynės medvilnės, iš užpakalio surišamos, kelnės, garantuotos, kad nesusitirauks daugiau kaip 1%. Dydžių nuo 28-34.

Sanforizuotas Darbo Kelnės
3.38

Vyriškos "Foreside" rūšies tvirtos sanforizuotos darbo kelnės dvigubomis klenėmis. Tamsiai pilkos spalvos, dydžių nuo 30 iki 42.

Ziežirbų nebijančios
Darbo Kelnės
3.82

Sanforizuotas susitraukimas.

Idealios darbo kelnės welderiams ir plieninių darbininkams. Tamsiai pilkos spalvos, dydžių 29 iki 42.

Garantuota, kad nesusitirauks daugiau kaip 1%.

Pilki Covert Coveralls
5.60

Vyriški lakuno stiliaus sunkus, pilki covert coveralls, idealūs drabužiai garažo darbininkams ir mechanikams. — Dydžiai nuo 36 iki 46.

Baltos Jersey Darbinės Pirštinės
25C

Nepamainomos tiems, kurie turi reikalu su furnais. Baltos Jersey pirštinės, patvarios ir ilgą nešiojimui.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

GUBERNATORIUS LAUSCHE
PRALAIMĖJO

Gubernatorius Lausche negavęs tokios didelės daugumos Cuyahoga kantonėje, kai pereituose rinkimuose, ir todėl negalėjo atsigręžti prieš Thomas J. Herbert, kuris kitose valstybėse dalyse gavo daugiau balsų negu Lausche.

Bendra Thomas J. Herbert persvara — apie 30,000 balsų. John W. Bricker, buvęs Ohio gubernatorius, dabar išrinktas į Jungtinių Valstybių Senatą 350,000 balsų dauguma prieš James W. Huffman. Bendrai, Ohio, kuris ir taip turėjo respublikonų daugumą, dabar pasidūrė dar labiau respublikoniškas.

SVEČIAI CLEVELANDE

"Dirvos" redakcijai lankėsi iš New Baltimore, N. Y. p.p. Veronika, Mary ir Margaret Stiegvil ir užsienietis "Dirva" sekantiems metams. Viešios atvyko į Clevelandą pas P. V. Puziną, kur dalyvavo jo dukters Eva vestuvėse. Savo apsilankimui jos labai patenkintos, sako, buvo labai linksmos ir iškilmingos vestuvės.

Pas Mrs. Kenneth Mog iš Euclid, Ohio lankėsi jos teta Mrs. Elizabeth Pečiulis ir dukterė Ruta su vyru iš Berlin Center, Ohio. Svečiai apžiūrėję miestą ir praleidę malonų laiką Mrs. Kenneth Mog šeimoje, pilni įspūdžių, grįžo atgal.

LONG DISTANCE TELEFONO NEPAAPRASTAI PLINTA

Long distance telefono trafikais Cleveland pasiekė aukščiausią daugumo pasiekimą laipsnį, viršydami net gausiausi karo metais naudojimą, praneša The Ohio Bell Telephone Company, kuri kartu paskelbia planus statymui dviejų priedinių long distance centrų Cleveland srityje kurie kaštuos apie 1,000,000, sulys F. P. Merriek, kompanijos direktorius komercinio vedėjo.

Mr. Merriek sako kad dabartinis long distance telefonu pasiekiamumas Clevelando srityje po 37,000 kasdien, kas yra 20 nuoš, virš 31,200 per dieną buvusių kalbėjimų metas laiko atgal ir net 125 nuoš, virš 16,800 kasdieninių kalbėjimų penki metai atgal.

Sio didelio pasiekimų trafiko aprėpimui Ohio Bell padaugino savo Clevelando long distance sujungimų pozicijas šimtet 21 daugiau, ir dar numatyta dar 10 pozicijų prieš šiu metų pabaigą. Kompanijos long distance operatorių skaičius padaugėjo nuo 802 metas laiko atgal iki 1,189 dabar. Iki šiai dienai šimt, 750 naujų operatorių paruošta ir dar ruošiami 300 iki galo šiu metų.

Tiesioginės long distance linijos Clevelando į kitus punktus šalyje padaugintos nuo 1,047 penki metai atgal iki 1,093 metas atgal ir iki 2,054 dabartiniu laiku.

Tie du kiti centrali numatyti baigti šiu metų. Vienas bus Michigan Diamond exchange įstaigoje, 7225 Broadway, o antras priedas bus prie Glenville central office įstaigoje, 12223 St. Clair avenue. Statyba šio Glenville priedo jau pradėta.

Tie nauji long distance operavimo centrali palengvins darbą dabartinėje Ohio Bell vyriausioje įstaigoje, 750 Huron road ir kitoje Henderson exchange ant E. 55th street ir Prospect avenue.

REIKALINGA Lietuviška šeima kuri sutiks laikinai užlaikyti kūdikį su užmokesčiu. Turite sutikti būti laisvuoti tam tikslui. Plačiau informacijų sužinokite Dirvoje, EN. 4486.

MAISTAS

TIESIOG IS FARMOS
Visoki švieži ūkio produktai reikalingi vestuvėms, pokiliams ir namams galima gauti pas

TADAS NEURA
2917 Hamilton Ave.

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Mažiavotės
Popieriutuotės

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899

PASISEKĖS VAKARAS

A. L. T. Clevelando skyriaus pastangomis, šv. Jurgio parapijos salėje, š. m. Lapkričio 3 d. buvo surengtas vakaras. Buvo suvaidinta operetė "Apkalbos ir meilė". Ypač gražiai buvo išpildytos Lietuvių dainos, kurių klausydamas jautais esant tikrai Lietuvos Kaimo jaunimo tarpe. p. Julė Salkauskienė, neseniai atvykusį iš Vokietijos, keliais žodžiais papasakojo apie okupuotos Lietuvos ir tremtinių vargus. Po programos seni ir jauni linksmiai pasisėdėjo. Žiurovų tarpe matėsi svečių iš Pittsburgho ir kitų tolimųjų vietovių. Žmonių susirinko tiek daug, kad vos belipo salėje. Vakara reikia laikyti labai pasisekusiu. Daugiau tokių vakarų!

GRIZO IŠ KARO TARNYBOS

J. Katelinas šeima, 10909 St. Clair, labai linksmi, jų sūnui Peter, 19 m. iš karo tarnybos grįžus. Jis tarnavo M. Marine, kur išbuvo virš metų laiko. Vos tik grįžęs namo, pradėjo dirbti pas Weatherhead, 130th St. Clair. Jie taip pat gavo linksmą žinią, kad jų vyresnis sūnus Lenardas, 23 m., kuris šiuo metu yra Navy tarnyboje per šv. Kalėdas irgi grįš namo.

J. Katelinas neseniai pirkė gražų ir didelį, net 4 šeimų, namą 110th-St. Clair. Namas randasi labai labai gražioje vietoje.

VENGRAI GELBSTI LIETUVAITEI

Į Dirvos Agentūrą atsilankė Vengrų kilmės brolis ir sesuo, parupinti dokumentus affidavitus partraukimui iš Vokietijos vienos Lietuvaitei, kuri neturi Amerikoje giminių. Tas vaikinys universiteto studentas, buvęs kareivis Vokietijoje, ten tą Lietuvaitę susipažino ir kaip kareivis žinodamas koks liudnas likimas laukia vieną merginą Vokietijoje, labai susirūpiną ją į Ameriką parkviesti.

Kadangi jis yra studentas ir pats savo turto neturi už jos įleidimą garantuoti, jis sugrįžęs iš tarnybos dalyką perstatė savo seserai, kuri turi savo namus ir biznį, ir jo sesuo nenumojo ranka ant svetimos, bet tuoj ėmėsi rūpintis ją partraukti į Ameriką.

Tas buvęs karys papasakojo kad ta Lietuvaitė yra vyresnė už jį, universitetą lankius, mokyta mergina, ir jis ją nori čia partraukti ne vedybų tikslu, tik gelbėdamas ją kaip žmogų žmogui, ir jo sesuo sutiko tos Lietuvaitės atvažiavimą rūpintis.

O čia pat Clevelande turime Lietuvius kurie bijo net savo giminių, savo brolių vaikams affidavitus padaryti, kad atvažiuotų neimty jų turto. Čia tik visai mažai kas sutiko duoti affidavitus partraukimui ne giminių Lietuviu.

TRAFIKO NELAIMĖS dabartiniu laiku žūsta mažiau mokyklinio amžiaus jaunimo, del plataus mokyklose saugumo programos. Tuo tarpu užmušimų skaičius trafiko nelaimėse nuo karo pabaigos žygiai pasoko.

Tarp vyrų 65 metų amžiaus ir senesnių trafiko mirčių skaičius pakilo 75 nuoš. daugiau negu pernai.

LIETUVIS, neseniai atvykęs iš Vokietijos ieško kambario Lietuviškoje šeimoje. Pageidaujama netoli "Dirva" redakcijos. Pranešti "Dirvai".

JAUNA Lietuvė, našlė, neseniai atvykusi iš Europos, ieško Lietuviškos šeimos, kuri apsimtu laikinai auginti jos sūnų 16 mėnesių amžiaus. Su pasiūlymais kreiptis į Dirvą.

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.

KAZYS LEIMONAS, Sav.
Telef. CEdar 9527

LIETUVIŲ NAMŲ Savininkų mėnesinis Susirinkimas įvyks š. m. Lapkričio mėn. 13 d. 8 val vakaro Lithuanian Hall patalpose. Lietuviai Namų Savininkai prašomi kuo skaitlingiau dalyvauti. Per susirinkimus būsna nagrinėjami įvairūs svarbūs reikalai ir duodami patarimai. Mokestis metams \$1.00.

P. Samuolis, Sekr.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KOMITETAS

Antradienį Spalių 29 d. Amerikos Paštų sekretorius R. Hannegan priėmė Lietuvių demokratų atstovus.

Ta proga buvo sudarytas laikinas Lietuvių demokratų komitetas, kuriam vadovauja A. G. Kumsis.

Delegacijai dalyvavo L. Siutis, N. Rastenis, J. Valiskus, A. Vinickas, J. Grigalius, Mrs. A. S. Trečiokas, M. Vaidila, J. T. Ziuris, T. Kabelius, S. Michelson, P. Grigaitis, P. Dargis, F. Schultz.

R. Hannegan pasake, kad Demokratų Partija yra nusistatęsi vydyti Atlanto Charterio dėsnius ir ginti mažų tautų teises.

DEL OPA IR PIPIRŲ PRITRUKO!

Lietuviams žinoma sena pasakėčia kai kartą šunes rengė balių, kuriame visko buvo, visi šunes turėjo gerą laiką, tik pipirų pritruko. Tada visi šunes susitarė vieną šunį išsiuntę į Prūsų žemę pipirų parnešti. Bet tas šuo su pipirais ėmė ir prapuolė. Nuo to laiko ir po šiai dienai šuo susitiktis šuniama uostyti — bene bus tas šuo pipirais iš Prūsų žemės...

Amerikoje šiuo tarpu baigiasi pipirai, jų esama tikrai 9,000 maišų, ir del OPA nustatymo žemos kainos pipirų importeriai atsisakė daugiau pipirų importuoti.

Per metus šioje šalyje sunaudojama virš 30 milijonų po dvi uncijas parduodamų pipirų dėžučių.

OPA sako pakels pipirams kainą.

Su pradžia 1947 metų sakoma šalyje atsirasi ir daugiau muilo, kurio šeiminiškės dabar vargais negalais gauna pirkti.

Amerika daro sutartis su Holandų Rytų Indija pristatymui čia kopros aliejaus kuris labai reikalingas muilo gamyboje.

Rytų Indijų gyventojai atsisako kopra aliejų parduoti už pinigų, jie reikalauja mainais reikmenų. Už tai Amerika sutinka duoti 10 milijonų JAV dolerių audinių išaustų Japonijoje iš Amerikos vatų pėrviršio. Priedui dades dar 100,000 tuzinų atletiškių marškinių.

Už tai Amerika gaus po keiliolika tūkstančių tonų kopra aliejaus kas mėnesį.

Namas ir Investmentas

Dveji dviejų šeimynų namai:
6—6; 5—5

Naujai išpentuoti. Netoli East 93rd ir St. Clair Ave.

TIKRAS BARGENAS DVIEMS
G. I. — KAREIVIAUS.

PORATH REALTY

10522 Superior Ave.
RA. 5777
Mr. Rosen — MU. 5219

5 KAMBARIŲ BUTAS

VIRŠUJE
Karštas vanduo, šiluma, garazas. Kreipkitės (46)
7423 STAR AVE.

PARSIDUODA PELNINGA Elektros Padargų krautuvė, ant Hayden Ave., pigia kaina. Smulkmenų klausit telefonu GL. 3291, arba kreipkitės į 4732 Broadway.

JIESKAU brolių Jurgį Vinciną, atvyko į U. S. prieš praeitą karą. Seniau gyveno Bostone. Jogaudžių k., Pabiržės v. Prašau atsiųsti. (46)
PETER VENCUNAS
Coleman, Alta. Canada

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Address by U.S. Senator Brewster

DELIVERED IN NEW YORK, OCT. 19 AT THE
LITHUANIAN NATIONAL RELIEF FUND DINNER

Thank you, Father Balkunas. — It has been a pleasure to be the guest of the United Lithuanian Relief Fund of America, and to add my voice to that of the million Americans of Lithuanian descent or all who seek to help those poor people who fled from the approach of Communist terrorism in Lithuania.

Over 300,000 Lithuanian refugees were compelled to leave their farms and their life savings and were forcibly taken to Nazi slave labor camps. Others ran for their lives in the hope of contacting the American armies in Western Europe so they might seek safety and protection from persecution. These, all of these, many thousands of displaced persons have lived under difficult circumstances. They have been unjustly branded as nazis — they have been subjected to unwarranted searches and seizure of their belongings, they have not been permitted to write to their relatives in this country in the Lithuanian language.

When I return to Washington to sit in the Senate of the United States, I shall use the influence of my office to correct the wrongs that have been committed against these helpless people of Lithuania. It is my considered judgment that it is a God-fearing people, who believe in representative government. Ruthless screenings, conducted in Russian or German which they cannot understand, will most certainly lead to many unfair and unjust decisions and should therefore be discontinued.

PLEADS FOR PEN PALS?

I want to organize a correspondence club in affiliation with American Scouts Organization. Any Lithuanian of American descent, please write a letter or post card to me. It can be in English, German or Lithuanian

Each and every bit of correspondence will get a prompt reply. Just address it to: Lithuanian Sea Scout, Zubrickas Justas Nurtigen Katharinen str. 21 Wurttemberg 20, Germany U. S. Zone.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raskandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS
—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Automatinis Gasu šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine šildymo Sistema

Taipgi Automatiški Vandens šildytojai
ATSIKRATYKIT PURVO, PELENŲ ir ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. PO. 9548. LI. 0237.
AKRONE kreipitis į: Hank Hollish, 260 The Brooklands, Stadium 4793

WHAT'S NEW?
(In Cleveland)

THE St. George C. W. V. Post 613 Trophy Dance on Halloween night saw Gus Lasnik receive the trophy that his softball team had won as champions of Post 613's Softball League. Paul's Tavern also was presented with the runner-up award. A big hand was given Joe Prankas for his great work in organizing the league and keeping it going despite the many problems that were encountered.

The attendance was very satisfactory and everyone had a grand time without being shoved around by an extremely large crowd. — Perhaps this was due to the fact that some of the folks were out playing Halloween pranks, eh?

During one of the intermissions the dancers refreshed themselves with the compliments of Gus Lasnik.

The vets were all sporting their natty military caps with the post insignia prominently displayed.

All in all, everyone had a grand time.

ANOTHER name can be added to the "Back Home" list. Al Samas, son of our local jeweler, has just returned from overseas duty in Germany. Al played a great deal of basketball for St. George's before he went to the army. Welcome home, Al!

WE hear that one of the local Romeos has a female correspondent in Detroit believing that he is deathly ill. If she only knew — but then his diamond ring probably dazzled or dazzled her into belief.

PVT. Johnny Apanovich was to undergo an operation in New Jersey this week in an attempt to heal his ailing knee. Our sympathies are with John who has had quite a bit of trouble with his legs.

Latest reports from Washington tell us that Corp. Bill Lotoski is up and around after a severe attack of polio. One of his legs is troubling him slightly but he should be home for Christmas, and in tip-top shape.

LAST month's Readers' Digest featured an article about Soviet Bureaucracy which should interest all American-Lithuanians. It is written by a former member of the Russian embassy staff in Washington. Its worth is emphasized by the fact that pro-Russian interests already have labeled the article as a "pack of lies". We highly recommend this as worth-while, revealing reading.

IN the Lithuanian Handicap Bowling League the Lasnik Cafe boys are at the head of the twelve team

HITLER BELIEVED ALIVE... Lt. Col. W. F. Heimlich, Columbus, Ohio, army intelligence officer, who directed search for A. Hitler. He believes that the former Fuehrer and his mistress are still alive and in hiding.

field. The five Guzauskas boys; John, Charlie, Joe, Frank, and Stan — and Hank Chebo make up this top team. The league is sponsored by St. George C.W.V. Post 613 and the teams bowl Sunday afternoons at 3:45 at Omarlo Recreation.

DEMOCRATIC politics in Ward 22 burst wide open over the election last Tuesday. Democratic Ward leader Ray Foster refused to support Frank Lausche — contrary to the party's policy, and he sent letters stating his views to all the Dem voters: As soon as these letters became public the 22nd Ward Dem. Club called a rally which Lausche and other office seekers attended.

This Democratic Club has opposed Foster and the Democratic Ward organization. It is led by Mr. and Mrs. "Mickey" McCaffery. Mrs. McCaffery was involved in the vote fraud that only too many of us remember. McCaffery was 22nd Ward councilman at the time. Apparently he still entertains hopes of political power.

The American-Lithuanian Citizen's Club donated twenty-five dollars to this organizations "election fund". We wonder how many members of this Club knew and approved of this donation. Several prominent, local, Lithuanians are very active on McCaffery's behalf.

Democratic voters should be interested because such a breach in the party ranks will make them vulnerable to the growing Republican movement. Does anyone have a solution

NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALE VEŽIMAI LIGONIAUS PERVEZTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

Štai Jums Naujos

Rudeninės Skrybelės

Jau gaunamos ir galimos pasirinkti — visose vėliausiose spalvose ir stiliuose

Kaina po 2.95 3.45 7.95

Vyrams ir Vaikams SWEATERIAI

Su rankovėmis — Užsimaunami arba Priešakyje susegami.
Specialiai parsiduoda po 2.50 3.45 4.95 6.00

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraus

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729